

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

E-mail: zarafshong@mail.uz

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг

www.zarnews.uz
https://www.facebook.com/zarnews.uz
@zarnews_uz
https://twitter.com/zarnews_uz

Кун ҳикмати

Онажонлар,
аёллар, сингиллар
учун Сизнинг
эътиборингиз,
ширин сўзингиз
энг қадрли
совға эканини
унутманг

Сўз эркинлиги таъминланса, жамиятда тараққиёт бўлади

Самарқанд шаҳрида Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг оммавий ахборот воситалари эркинлиги бўйича вакили, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги ҳамда Миллий масс-медиа қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш Жамоат фонди ҳамкорлигида II Марказий Осиё судьялар мулоқоти ташкил этилди.

Унда ЕХХТ минтақаси ва Марказий Осиё давлатларидан 40 дан зиёд юрри малакали эксперт-мутахассислар, юрист-хуқуқшунослар, судьялар иштирок этди.

Халқаро анжуманининг очилиш маросимида ЕХХТнинг ОАВ эркинлиги масалалари бўйича вакили Арлем Дезир, Миллий масс-медиа ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги фонди Васийлик кенгаши раиси Комил Алламжонов сўзга чиқиб мазкур тадбир дунё миқёсидаги янги тенденциялар, сўз эркинлиги ҳамда оммавий ахборот воситаларининг чеклов ва тўсиқларсиз фаолият юритиши билан боғлиқ долзарб масалаларни муҳокама қилиш, шунингдек, бу борада юзага келадиган муаммоларни ҳал этиш бўйича фикр ва тажриба алмашиш учун қўлай имконият эканлигини таъкидлади.

Мазкур йўналишда кейинги йилларда Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар эътироф этилди. Бинобарин, жамиятдаги фикрлар хилма-хиллиги, тараққиёт қўл жихатдан сўз эркинлиги, оммавий ахборот воситаларининг эркин фаолият олиб боришига боғлиқ. Тадбирда, шунингдек, Миллий масс-медиа қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш

жамоат фонди Васийлик кенгаши раиси ўринбосари Саида Мирзиёева, Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси ўринбосари Бахтиёр Исаков мамлакатимиз суд идоралари томонидан фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, жамиятда сўз эркинлигини таъминлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳақида ўз фикрларини баён этди.

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси, Жиноят-процессуал кодекси ва бошқа қонун ҳужжатларига киритилаётган ўзгариш ва қўшимчаларнинг журналист ва блогерлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, сўз эркинлигини кафолатлашдаги аҳамиятига алоҳида тўхталинди.

Мулоқот давомида хавфсизлик масалалари, жамоатчилик манфаати ва сўз эркинлиги, Марказий Осиёда миллатлараро ва диний адоватни қўзғатишга қарши ҳуқуқий чоралар, Марказий Осиё ва ЕХХТ ҳудудда диффамация бўйича низом масалалари юзасидан маърузалар тингланди, баҳо-мунозаралар бўлиб ўтди. Сўз ва ОАВ эркинлиги борасида халқаро стандартлар муҳокама қилинди, шунингдек, миллий хавфсизлик, адоват, таҳқирлаш, диффамация, яъни тўхмат масалалари кенг қамровда кўриб чиқилди.

Ғ.ҲАСАНОВ.

ОНА – мўътабар, АЁЛ – мухтарам

Бойчечак бўй кўрсатиб, юракларда баҳор завқи кечаётган, яшариш, янгилашни фаслининг илк кунларида 8 март – Халқаро хотин-қизлар кунининг нишонланишида ўзига хос рамз бордай. Аёлда ҳам табиатан яратувчанлик мужассам. У шу хусусиятлари ила оиласини яшнатади, жамият ривожига ҳисса қўшади.

Жорий йилда мазкур байрам мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлгани сингари вилоятимизда ҳам юксак тайёргарлик билан нишонланмоқда. Баҳор кириб келиши биланоқ ижтимоий ҳимояга муҳтож хотин-қизлар учун байрам тадбирлари, концерт дастурлари намойиш этилди, кекса онахонлар ҳолидан хабар олинди.

Самарқанднинг фаол хотин-қизлари, фахрий онахонлар, кенг жамоатчилик иштирокида ўтказилган байрам тантаналарида вилоят хотин-қизларига эътиром кўрсатилди.

Унда вилоят ҳокими Эркинжон

вилоят ҳокими ўз сўзида. – Ҳаётимизни опа-сингилларимизнинг оила ва жамиятдаги фаол иштирокисиз тасаввур этиб бўлмайди. Бугун вилоятда саноат, иқтисод, қишлоқ хўжалиги, савдо, халқ таълими, маданият, санъат ва бошқа соҳаларда жами беш минг нафарга яқин аёллар раҳбарлик лавозимларида фаолият кўрсатиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига 2 нафар, вилоят кенгашига 22 нафар, туман, шаҳар кенгашларига 130 нафар аёллар депутат бўлиб сайланди. Каттақўрғон шаҳрига Г.Алимованинг ҳоким этиб тайинланиши ҳам жамиятимизда аёлнинг мавқеини кўтаришга қаратилган эътибор натижасидир.

Аммо аёлни ҳимоя қилиш, зарур бўлса уларга ёрдам кўрсатиш ҳам бизнинг олдимиздаги энг муҳим масалалардан биридир. Оналик ва болалик-

олиб бориляпти.

Байрам тадбирида турли жабҳаларда фаолият юритаётган, ўз меҳнати, истеъдоди, қобилияти билан жамиятда муносиб ўрнига эга бир гуруҳ аёлларга эътиром кўрсатилди.

– Нуробод туманининг “Каттақўрғон” ширкат хўжалигида чўпонман, – дейди вилоят ҳокимлиги фахрий ёрлиги билан тақдирланган Моҳиба Бердиева. – Қўлоққа бироз ғалати эшитилди. Аммо турмуш ўртоғим вафот этган, фарзандларимнинг камоли учун у кишининг ишларини давом эттирдим. 10 йилдан бундан қорвачилик билан шуғулланаман. 5 нафар фарзандимни ҳалол меҳнат қилиб тарбияладим. Шундай йиллар бўлдики, 3 минг даста ёнтоқни қишга ғамлаш учун ўзим боғладим. Мана меҳнатларимнинг роҳатини кўриб, қалбим фахрга тўлди.

Шунингдек, вилоятимизда бир гуруҳ аёллар “Мўътабар аёл” кўрак нишони билан тақдирланди.

– 37 йилдан бундан болаларга инглиз тилидан сабоқ бераман, – дейди Ўргут тиббиёт коллежи инглиз тили ўқитувчиси Сайёра Ботирова. – Бугун вилоятимизнинг фаол аёллари сифатида эътироф этилганимдан хурсандман. Бу бизни янада куч-ғайрат ва шижоат билан ишлашга, малакали кадрлар тайёрлашга, уларни жамиятнинг фаол аъзоси қилиб тарбия-

Турдимов сўзга чиқиб, йигилганларни, уларнинг тўқсонлида вилоятнинг барча хотин-қизларини байрам билан қутлаб, илқ тилакларини билдирди.

– Аёл сиймосида аввало меҳрибон она, мунис опа-сингиллар, жажжи қизларимиз кўз олдимизга келади, – деди

ни муҳофаза қилиш, ёрдамга муҳтож бўлган ва оғир аҳволга тушиб қолган аёлларга манзилли ёрдам кўрсатиш, уларнинг ҳар томонлама тўқис, бахтли ҳаёт кечирishiга етарли шарт-шароитлар яратиш, оила пойдеворини янада мустаҳкамлаш бўйича ҳам қатор ишлар

лашга даъват этади.

Элимиз ардоғидаги санъаткорларнинг чиқишлари даврага янада кўтаринки руҳ бағишлади. Аёлларимиз юзидаги табассум, қувонч уларнинг бу кунларга шукроналиги белгиси эди.

Насиба ЖОНТЎРАЕВА.

Сенаторлар журналистлар билан учрашди

Вилоят Матбуот уйида Олий Мажлис Сенати аъзолари билан оммавий ахборот воситалари вакилларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Дастлаб сенаторлар халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари, доимий комиссиялар фаолиятининг матбуот нашрларида ёритилиши билан танишди. Жумладан, “Зарафшон”, “Самарқандский вестник”, “Озови Самарқанд”, туман ва шаҳар газеталарида маҳаллий Кенгашлар фаолияти, улар томонидан қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва ижро этувчи ҳокимият органлари қарорларининг бажарилиши, шунингдек, депутатларнинг газеталардаги чиқишларини кузатди.

– Ташрифимиз давомида жойлардаги аҳвол, таълим сифати ва бошқа масалаларни ўрганганимизда Ўргут туманидаги 26-умумий ўрта таълим мактабда ўтган йили 11-синфни битирган ўқувчиларнинг атиги бир фоизи олий таълим муассасаларига ўқишга кирганлигига гувоҳ бўлди, – дейди Олий Мажлис Сенатининг маҳаллий ҳокимият вакиллик органлари фаолиятини кучайтиришга қўмаклашувчи комиссияси раиси Толибжон Мадумаров. – Демак, бу мактабда сифатли таълим берилмаган. Афсуски, бундай ҳолат бошқа жойларда қўниқарли даражада, деб бўлмайди. Журналистларимиз эса шу каби жамиятимизнинг ориқли нукталарини ёритишда фаоллик кўрсатишлари керак. Тўғри, бу борада анча ижобий ўзгаришлар бўляпти. Вилоятда чоп этилаётган газеталарнинг аксарияти билан танишиб, таҳлилий, танқидий мақолалар, тақлифлар қўпайганини кўряпмиз. Бугунги талаб бундан-да катта. Зеро, журналистнинг фаоллиги, муаммони кўрсата олиши жамиятнинг ривожига хизмат қилади.

Учрашувдан сўнг сенаторлар вилоят матбуот тарихи музейида бўлиб, бу ерда сақланаётган газеталар ҳамда матбуот нашрларига оид экспонатлар билан танишди.

Ўз мухбиримиз.

Вилоятимизда 2013–2019 йиллар давомида 100 нафарга яқин хотин-қиз давлат мукофоти сазовор бўлди. Жамоат ишларида барчага ибрат бўлаётган 36 нафар аёллар “Мўътабар аёл” кўрак нишони билан тақдирланди.

Кеча халқ депутатлари Каттақўрғон шаҳар кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди.

КАТТАҚЎРҒОНДА ҲОКИМЛИККА АЁЛ КИШИ ТАЙИНЛАНДИ

Сессияда вилоят ҳокими Э.Турдимов иштирок этди ва сўзга чиқди. Вилоят ҳокими кейинги йилларда шаҳарда амалга оширилган ижтимоий-иқтисодий ислохотлар, қурилиш-бунёдкорлик ишлари ҳақида сўз юритди. Шу билан бирга келгуси режаларга эътибор қаратди.

Сессияда таъкилий масала кўрилди. Музаффар Ҳошимов ўз ариза-сига кўра, Каттақўрғон шаҳар ҳокими вазифасидан озод этилди.

Самарқанд вилояти маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлигининг би-

ринчи ўринбосари вазифасида ишлаб келаётган Алимова Гавҳар Зойировна Каттақўрғон шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи этиб тайинланди.

МУКОФОТЛАР МУБОРАК!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 6 мартда қабул қилинган “8 март – Халқаро хотин-қизлар кунини муносабати билан мукофотлаш тўғрисида”ги фармонида кўра, бир гуруҳ фидойи хотин-қизлар давлатимизнинг фахрий унвон, орден ва медаллари билан тақдирланди.

Мукофотланганлар орасида вилоятимиздан қуйидагилар бор:

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ»
ордени билан
ҒАФФОРОВА Фотима – меҳнат фахрийси.

II даражали «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН»
ордени билан
АСЛАНОВА Дилбар Ҳасановна – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректори.

«ШУҲРАТ» медали билан
ҲУСНОВА Нафиса Рустамовна – Самарқанд шаҳридаги «Samarkand-England eco medical» қўшма корхонасининг сифат таъминоти бўлими бошлиғи.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 4 мартда қабул қилинган “Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирлаш тўғрисида”ги қарорига кўра, аёло хулқи, ноёб истеъдоди, зукколиги, ташаббускорлиги, ўқишдаги муваффақиятлари ҳамда таълим, фан, адабиёт, санъат, спорт соҳаларида ва жамоатчилик фаолиятида эришган алоҳида ютуқлари учун 28 нафар иқтидорли қизлар Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланди.

Улар орасида вилоятимиздан қуйидагилар бор:

МУСУЛМОНОВА Камола Ҳусниддин қизи – Самарқанд давлат университетининг 2-босқич магистранти;

УСМАНОВА Нурунисо Олимовна – Самарқанд давлат университетининг 1-босқич талабаси.

БИЛАНГИЗ ФЙДАЛИ

Давлат хизматига ишга кириш учун танлов бўлади

Билансизми, Японияда давлат хизматига қабул қилиш тизими 1947 йилда қабул қилинган қонун билан тартибга солинади. Бу мамлакатда давлат хизматига қабул қилишда иккита усулдан фойдаланилади.

Биринчиси, махсус касб ва лавозимлар учун саралаш орқали ишга тайинлаш (ўзининг малакали мутахассис эканлигини исботлаган ишчи ходимлардан саралаб олинади).

Иккинчиси, энг кўп қўлланадиган усул – танлов имтиҳонлари. Танлов имтиҳонлари уч тоифага бўлинади. Биринчиси олий маълумотлилар, иккинчиси ўрта-махсус маълумотлилар, учинчиси тўлиқсиз олий ва ўрта мактабни тугатганлар учун. Биринчи тоифа голиблари асосан раҳбарлик лавозимларига тайинланади. Имтиҳон натижаларидаги юқори кўрсаткич уларнинг келгусида хизмат поғоналарида кўтарилишида муҳим роль ўйнайди.

Германияда давлат хизматига қабул қилиш тизими 1953 йилда (1985 йилда қайта тахрирланган) қабул қилинган қонун билан тартибга солинади. Давлат хизматига тайинланадиган, сайланадиган ва танлов асосида ишга олинган лавозимлар мавжуд. Танлов имтиҳонлари асосида оддий-ишчи ходимлар ишга қабул қилинади. Очiq танлов имтиҳонларини ўтказишга ҳар бир идора ва ташкилотнинг юқори вазирлиги масъул қилиб белгиланган. Масалан, ўқитувчи иш ўрни учун вакант лавозимларнинг танлов имтиҳонлари асосида жамланшига ҳалқ таълими вазирлиги жавобгар ҳисобланади.

Россия Федерациясида давлат фуқаролик хизматига қабул қилиш (давлат сири

билан боғлиқ бўлган лавозимлардан ташқари) очiq танлов асосида амалга ошади. Давлат фуқаролик хизматига ишга қабул қилиш бўйича конкурс ўтказиш меъёрлари 2005 йилда тасдиқланган. Танлов икки босқичда ўтказилади. Биринчи босқичда вакант лавозимларга ишга қабул қилиш тўғрисида интернет тармоғидаги сайтга эълон жойлаштирилади. Талабгорлар талаб этилган барча ҳужжатлар ва аризаларни электрон тарзда ҳамда асл нусхасини танлов комиссиясига тақдим этади. Талабгорларнинг ҳужжатлари белгиланган вакант лавозимларга мослиги тўлиқ ўрганиб бўлинган биринчи босқич тугайди. Иккинчи босқичда талабгорнинг тегишли вакант лавозимга муносиб билим ва қўникмаларга эга эканлиги, жамоада ишлаш лаёқати ёзма реферат, яқна суҳбат орқали аниқланади.

Эндиликда бизда ҳам давлат хизматига қабул қилиш янги тизим асосида амалга оширилади. Бунинг учун давлатимиз раҳбарининг 2019 йил 3 октябрда қабул қилган "Ўзбекистон Республикасида кадрлар сиёсати ва давлат фуқаролик хизмати тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонида мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги ташкил этилди. Мазкур агентлик давлат органлари ва ташкилотларда ходимларни бошқариш ва инсон

ресурсларини ривожлантириш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга оширади.

Шу пайтгача мамлакатимизда давлат фуқаролик хизмати масалалари бўйича ваколатли органнинг мавжуд эмаслиги давлат органлари ва ташкилотларида ягона кадрлар сиёсатини олиб боришга, ходимларни самарали бошқариш ва инсон ресурсларини ривожлантиришга, малакали кадрлар захирасини рақобат асосида шакллантиришга ҳамда улар томонидан давлат фуқаролик хизматчиларининг вакант лавозимлари ўз вақтида эгалланишига йўл қўймаётган эди.

Шунингдек, давлат фуқаролик хизматига киришда барча фуқароларнинг тенг имкониятлардан фойдаланишини ҳамда давлат фуқаролик хизматида профессионал сифатлар ва алоҳида хизматлар асосида кўтарилиб боришни таъминлайдиган номзодларни саралаб олишнинг шаффоф механизми шакллантирилмаганди.

Янги ташкил этилган агентлик бу каби муаммоларга барҳам бериб, давлат фуқаролик хизмати трансформациясининг гоёвий платформасини, уни ривожлантириш дастурлари ва лойиҳаларини ишлаб чиқиш, шунингдек, давлат фуқаролик хизмати соҳасида ягона сиёсатнинг амалга оширилишини таъминлайди. Давлат органлари ва ташкилотларининг давлат кадрлар сиёсати соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштиради.

Фармонда белгиланганидек, энди давлат органлари ва ташкилотларидаги давлат фуқаролик хизматига қабул қилиш очiq мустақил танлов асосида амалга оширилади (сайлана-

диган ва алоҳида тартибда тайинланадиган лавозимлар бундан мустасно).

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, «Халқ банки» АЖ ҳамда Нукус шаҳри, Андижон шаҳри, Бухоро шаҳри, Жиззах шаҳри, Қарши шаҳри, Навоий шаҳри, Наманган шаҳри, Самарқанд шаҳри, Гулистон шаҳри, Термиз шаҳри, Ангрен шаҳри, Бўқа ва Бекобод туманлари, Фарғона шаҳри, Урганч шаҳри, Мирзо Улугбек туманида 2020 йил 1 январдан бошлаб — тахриба тартибиде; давлат фуқаролик хизмати назарда тутилган республиканинг барча давлат органлари ва ташкилотларида 2021 йил 1 январдан бошлаб давлат фуқаролик хизматига қабул қилиш очiq мустақил танлов асосида амалга оширилади.

Энг муҳими, очiq мустақил танлов асосида давлат фуқаролик хизматига қабул қилинадиган шахслар Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги ва тегишли равишда унинг филиаллари билан келишмасдан туриб лавозимдан озод қилиниши мумкин эмас!

Бундан ташқари, давлат органлари ва ташкилотларининг кадрлар бўлиналари фаолиятига услубий раҳбарлик қилиш ва уни мувофиқлаштириш Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги томонидан амалга оширилади. Давлат органлари ва ташкилотларидан кадрлар бўлиналарининг раҳбарлари Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги ва тегишли равишда унинг филиаллари билан келишилган ҳолда лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод қилинади, ҳар уч йилда Давлат хизматини ривожлантириш агентлигида аттестациядан ўтади.

Акобир ШАМСИЕВ,
вилоят давлат солиқ бошқармаси бўлим бошлиғи, республика "Тараққиёт" танлови финал босқичи иштирокчиси.

ЭКСТЕНШН маркази

деҳқонга кўмакчи бўла оладими?

Аграр соҳа ривожига олимлар ва деҳқонларнинг ҳамкорлиги муҳим. Аммо кўп йиллардан буён ўзаро ҳамкорликнинг узилиб қолганлиги туфайли тармоқда ҳосилдорликни ва маҳсулот сифатини ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш ва экспорт қилиш борасида муаммолар юзага келаётган эди.

Давлатимиз раҳбарининг қарори билан 2018 йилда Самарқанд туманида давлат хусусий шериклик шартлари асосида қишлоқ хўжалиги ахборот-маслаҳат (экстеншн) маркази ташкил этилди. Корея давлатининг халқаро қишлоқ хўжалиги дастури (КОПИА) кўмағида республикамизда биринчи бўлиб очилган ушбу марказ соҳага инновацион ишланмалар ва илғор тажрибаларни жорий этишда ишлаб чиқарувчиларга маслаҳат ва кўмак беради. Хўш, ўтган вақт давомида ушбу марказ деҳқонларга қанчалик кўмак беряпти?

– Бу каби ахборот марказлари дунёнинг кўплаб давлатларида ташкил этилган ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирувчиларнинг кўмакчисига айланган, – дейди «SAMARQAND AGRO EXTENSION MARKAZI» масъулияти чекланган жамияти директори Некруз Ҳақбердиев. – Юртимиз деҳқонлари учун янгилик бўлган ушбу марказда 24 нафар малакали ходим 9 та ҳудудий ва 11 та мобил гуруҳга бўлинган ҳолда иш олиб боради.

Биз қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларга маркетинг, нархлаштириш, транспорт логистикаси, сертификатлаш, стандартлаштириш ва сифатни назорат қилиш, маҳсулотни экспорт қилиш шaroитида нималарга эътибор қаратиш борасида ахборот ва маслаҳат берамиз. Соҳадаги инновацион янгиликларни амалга ошириш, уларни ўқитиш учун семинарлар, ўқув дастурлари ташкил этамиз. Шунингдек, қишлоқ хўжалигида инновацион технологияларни ишлаб чиқиш, илғор хорижий ва маҳаллий тажрибаларни тарғиб этиб, олимлар ва деҳқонлар, хизмат кўрсатувчи ва сотувчи, экспортёр ва етказувчи ўртасида кўприк яратамиз.

Марказда вилоятимиздаги фермер, деҳқон хўжалиги ёки томорқачиларга 22 минг сўмдан 45 минг сўмгача тўлов эвазига хизмат кўрсатилади. Яна шу ернинг ўзида агро препаратлар сотиш дўкони ҳам ташкил этилган. Яқинда Корея давлатидан тупроқнинг таркибини аниқлайдиган ускуна келтирдик. Бу ускуна ёрдамида тупроқда қайси модда кўплиги ва қандай экинлар кўпроқ мос келиши ўрганилади.

Энди яна ушбу давлатдан ўсимлик баргидан намуна олиб ўсимликда қандай касаллик борлигини аниқлайдиган ускуна келтирмоқчимиз. USAID халқаро ташкилоти бизга тез орада термодачик беришга қарор қилди ва бу ускуна ёрдамида 15-20 кун аввал иқлим ўзгаришини кузатиш мумкин бўлади. Бу ҳам деҳқонларимизга ҳосилга ўз вақтида ишлов бериш ва йиғиштириб олиш имконини беради.

– Хўжалигимиз 2004 йилда ташкил этилган, – дейди Самарқанд туманидаги "Пешку парранда агро" фермер хўжалиги бошлиғи Умар Ҳамроқулов. – Биз узумчилик, боғдорчилик йўналишида фаолият юритамиз ва тасаруфимиздаги 80 гектар ернинг 30 гектарида Фарғона услубида ток эканмиз. Марказ ходимлари хўжалигимизда дарахт касалликлари бўйича ўрганиб керакли тавсияларни беришди. Натижада 2018 йил ҳосилдан 900 миллион сўм даромад қилган бўлсак, 2019 йилда 1 миллиард 300 миллион сўм даромад олдик. Марказ тавсиялари асосида БМТнинг Озқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (ФАО) билан органик маҳсулотлар етиштириш бўйича ҳамкорлик олиб боряпмиз. Бунинг учун Global GAP халқаро стандартидаги сертификат олиш учун ариза ҳам топширдик.

Марказга тупроқ таркибини аниқлаб берадиган ускуна олиб келинса деҳқонларимиз учун ҳосилни жойлаштиришдаги мураккабликларга ечим топилиб, ҳосилдорликни орттиришга замин яратилади.

Ўқтам ХУДОЙБЕРДИЕВ,
"Зарафшон" муҳбири.

Замонавий ўғирлик

банк ходими мижозлар пластик картасидаги 137 миллион сўмдан кўпроқ пулларни ўзлаштириб юборган

Бу ҳодиса ташқи иқтисодий фаолият Миллий банкининг вилоят бўлимида юз берган. Айбдор эса 1997 йилда Самарқанд шаҳрида туғилган йигит.

Суддаги материалларга кўра, судланувчи 2017 йил 20 январдан 2019 йил 18 мартга қадар Миллий банк вилоят бўлимининг филиалларидан бирида конверсион амалиётлар ва пластик карточкаларга хизмат кўрсатиш бўлимининг кассир-эксперти вазифасида ишлаган.

Судда берилган кўрсатмага қараганда, Содиқ Барноев (исм, фамилиялар шартли) Миллий банкининг вилоят бўлимида пластик карточка чиқарадиган мослама ёки терминаллар дастурлаш мосламалари ишдан чиқса, пластик карточкалар чиқариш ва терминалларни дастурлаш ишлари билан шуғулланган.

Айни шу ҳолат Содиқнинг ўғирлик жиноятини содир этишида қўл келган. Негаки, у вилоятдаги ҳамкасбларига кўмаклашиш, улар қилмаган балки қилолмаган ишни амалга ошириш орқали 203 та пластик карталарнинг паролларини билиб олишга муваффақ бўлган.

Содиқ вақти-вақти билан "Pay me" ва бошқа тизимлар орқали жами 137 миллион 675 минг 323 сўм пулларни ўзлаштириб юборган.

Албатта, дастлабки тергов органи С. Барноевнинг ўзганинг жуда кўп миқдордаги

пулларини ўғирлик йўли билан талон-торож қилганлиқда ифодаланган ҳаракатларини Жиноят кодексининг 169-моддаси (ўғирлик) 4-қисми "а" (жуда кўп миқдорда) банди билан тўғри квалификация қилган.

Суд айбдорга 1 (бир) йил муддатга мансабдорлик ва моддий жавобгарлик ишларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилинган ҳолда 2 (икки) йил 6 (олти) ой муддатга озодлиқдан маҳрум қилиш жазоси тайинлади.

Ҳуқм қонуний кучга кирганидан сўнг вилоят прокуратурасининг депозит ҳисоб рақамида сақланаётган 137.675.323 (бир юзи ўттиз етти миллион олти юзи етмиш беш минг уч юзи йигирма уч) сўм пуллар Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки вилоят филиалига қайтарилиб, ушбу пуллар пластик карточка эгаларига қайтарилиши белгиланди.

М.ТЎХТАЕВ,
жиноят ишлари бўйича вилоят суди судьяси.
Ф.САМАНОВ,
жиноят ишлари бўйича Самарқанд шаҳар суди судьяси.

Энди «балкон»га РЕКЛАМА ўрнатолмайсиз

Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 20 февралдаги "Ташқи реклама бозорини тартибга солиш тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида вилоят ҳокимининг жорий йилнинг 29 февралдаги қарори қабул қилинди.

Унга кўра, вилоятимизнинг тарихий шаҳарсозлик муҳити, шаҳар ва туманларнинг мавжуд бинолари меъморий қиёфасини сақлаб қолиш, реклама конструкцияларини ўрнатиш ва улардан фойдаланишни тартибга солишнинг назорат қилиш, ташқи реклама соҳасининг барча иштирокчилари учун тенг ҳуқуқларни таъминлайдиган тамойиллар ва шартлар шакллантирилади.

Қарорга асосан шаҳар ва туман ҳокимликлари томонидан ташқи реклама объектларини (конструкциялари) қуриш учун бериладиган ер участкалари ҳамда давлат мулки бўлган бино ва иншоотлари ўрганилади, реклама объектларини жойлаштириш ҳуқуқини берувчи ҳужжатларни тайёрлаш

назорат қилинади. Шунингдек, ноқонуний қурилган реклама объектларини аниқлаб, йўлнинг қатнов қисмида жойлашган аҳоли тураржойлари биноларининг балкон, девори ҳамда эшик ва деразаларига шахсий эълонларни жойлаштиришга йўл қўймаслик чораларини кўради.

Шаҳар ва туман ҳокимликлари томонидан тузилган махсус ишчи гуруҳлар ўн кун муддат ичида барча реклама объектларини хатловдан ўтказиб, ваколатли органнинг қарорисиз ўрнатилган ташқи реклама объектлари бўйича ҳужжатларни бекор қилади. Махсус рухсатномалари бўлмаган мазкур реклама объектлари 30 кун ичида демонтаж қилинади.

Дилмурод ЎТАМУРОВОВ.

Ўсимликни ҳимоялайдиган мутахассис етишмайди

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат тармоғининг рақобатбардорлигини оширишга қаратилган ислохотларни янада чуқурлаштиришга йўналтирилганини аниқлайди. Зеро, озиқ-овқат хавфсизлиги кенг қамровли ижтимоий-иқтисодий, демографик ва экологик омилларга боғлиқ ва мамлакат ривожланишининг асосий таркибий қисмларидан бири ҳисобланади.

Хўш, ҳозиргача бизда озиқ-овқат хавфсизлиги масаласи қандай? Кейинги йилларда бу борада бир қатор чоралар амалга оширилди. Натижада мамлакатимиз 2018 йилда глобал очлик индекси бўйича 119 мамлакат орасида 52-ўринни эгаллаб, 12,1 кўрсаткич билан "муътадил" даражага эришди. Бироқ, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлами учун озиқ-овқат маҳсулотлари таъминоти барқарорлиги эришиш, кам даромадли оилаларнинг харид қобилиятини оши-

риш, маҳсулотлар нархи ва миқдори кескин ўзгаришининг олдини олиш хануз муаммолигича қолмоқда.

Бунинг учун вилоятимизда аҳолини арзон ва экологик тоза қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш учун ерларга сифатли ишлов бериш, тупроқ унумдорлигини ошириш, ўғитлаш, ўсимликларни зараркунанда ва касалликлардан ҳимоя қилиш бўйича талай ишлар бажарилди. Масалан, ўтган йили вилоят бўйича 103930 гектар майдонда ғалла ва 75580 гектарда пахта етиштирилди. Аммо баҳорнинг серёғин келиши турли зараркунанда ва касалликларнинг кўпайишига замин яратди. Экинларни турли офатлардан ҳимоя қилиш учун "Узгро-кимёхимия" акциядорлик жамияти вилоят ҳудудий бирлашмаси ва туманлардаги 36 та биологическая томонидан 440 килограмм трихо-

грамма, 307,32 миллион дона бракон ва 341,9 миллион дона олтинкуз энтомофагларни тайёрланди. Улар ёрдамида ғўза экин майдонларида шира-трипсга қарши 89 минг 960 гектар, кўсак куртига қарши 158,2 минг гектар, ўргимчакканага қарши 76 минг 395 гектар майдонга биологик ишлов берилди.

Бундан ташқари, ғалла етиштириладиган майдонларда ва дала четларида бегона ўтларни йўқотиш учун кам заҳарли бўлган кимёвий воситалар ҳамда 75 минг 580 гектар майдонда ИСО препарати қўлланилди. Аммо бу қониқарли натижа эмас. Ҳозирда "Агрокимёхимия" ҳудудий акциядорлик жамияти томонидан туманларга 114 нафар ҳудудий агроном бириктирилган ва фақат ғалла мисолида оладиган бўлсак уларнинг ҳар бири 912 гектар майдонга хизмат кўр-

сатмоқда. Бундан кўриниб турибдики, соҳада малакали кадрларга эҳтиёж юқори. Бир неча йил аввал Самарқанд қишлоқ хўжалик институтида ўсимликлар ҳимояси ва карантин мутахассислиги бўйича кадрлар тайёрланар эди, аммо институт фаолияти ўзгарган бу таълим йўналиши ёпилди ва ҳозирда вилоятимизда бундай мутахассислар тайёрланмади. Агарда Самарқанд давлат университетиде ўсимликлар ҳимояси таълим йўналиши очилиб, малакали мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилса, соҳада кадрлар муаммосига ечим топиладиган бўларди.

Бурхон ФАЙЗУЛЛАЕВ,
самДУ доценти.
Ихтиёр ҚўЛДОВЕВ,
"Агрокимёхимия" ҳудудий АЖ бўлими бошлиғи.

Аёл севгисидан баҳраманд бўлмаган, унинг мардлигидан мадад олмаган ҳамда камтарона йўриғида юрмаган одам ҳақиқий ҳаёт кечирмаган ҳисобланади.

Ж.РЕСОКИН.

Самарқанд давлат университети мактабгача таълим факультети, умумтехника фанлари ва технологиялар кафедраси катта ўқитувчиси Латофат Бобомуродова "Ресурстежамкор технологик машиналарнинг тишли узатмаларини ишлаб чиқиш ва қўллаш" номли лойиҳаси билан "Ўзбекистон аёлларининг 100 та энг яхши инновацион лойиҳаси"да ғолибликни эгаллади.

Олималарнинг энг яхши лойиҳалари

Ушбу лойиҳанинг аҳамияти нимада? Умуман, мактабгача таълим факультети билан олиманинг тишли узатмалар бўйича лойиҳаси ўртасида нечоғлиқ боғлиқлик бор?

- Мактабларда ўтиладиган меҳнат таълими, айти пайтда технология таълими деб номланадиган фан деганда асосан ошпазлик, устачилик, тикувчиликни тушундик, - дейди Л.Бобомуродова. - Мазкур фан қизлар ва йигитлар гуруҳига ажралиб қолмаслиги керак.

Айни пайтда бу фан технология ва дизайн ҳамда сервис хизмати каби йўналишларга бўлинган. Ўқувчилар қизиқиши бўйича улардан бирини тан-

лаши мумкин. Лойиҳамга келадиган бўлсак, у турли технологиялар, завод, фабрикалардаги ускуналардан тортиб, бошқа мақсадларда ишлатиладиган тишли қурилмалардаги шовқинни

камайтиришни кўзда тутган. Ушбу иш бўйича патент ҳам олганмиз.

"Ўзбекистон аёлларининг 100 та энг яхши инновацион лойиҳаси" танловида иштирок этарканман, унда нафақат олималар, балки турли ёшдаги, турли касбдаги хотин-қизларнинг ишланмалари, ўзига хос ғоялари, амалга оширилган ишлари билан яқиндан танишдик, ҳайратландик. Мисол учун, 10 ёшли қизалоқ чиқиндилардан, яъни пластик идишларни қайта ишлаб, турфа ўйинчоқлар яратган. 10 ёшли қизалоқнинг бундай аjoyиб ўйинчоқлари танловдаги ҳар бир иштирокчини қизиқтириб қўйди. Қорақалпоғистонлик хунармандларнинг ўтов учун қамиш ва

илдан тўқиган гиламлари ҳам таҳсинга сазовор эди. Умуман, ушбу танлов кишига куч-ғайрат, илҳом берди, десам адашмайман.

Гулрух МЎМИНОВА.

Асалари

нега хонадон эгасини чақмайди?

Асалариларни кўрганда, қақиб олмас эканми, деб хавотирга тушамиз. Аммо асаларилар одамларга беҳуда тегмас экан. Асалчилар оиласига келин бўлиб, асаларилар билан тиллашиб келадиган иштихонлик Озода Рустамова кузатишлари натижасида шунга амин бўлди.

- Ҳозирда оиламизнинг тўқинлиги, тинч-тотувлиги мана шу меҳнатимиз орқасидан, - дейди Озода Рустамова. - Уйимизда 25 та асалари уяси бор. Ёзда уялар сони яна кўпаяди. Баҳор келган, асалариларни даштга, қир-адирларга, тоғларга олиб чиқамиз. Улар даштдаги гўллар, оқ қўрай, янтоқ, мевали дарахт гулларида асал йиғади. Ушбу мавсумдаги асалнинг шифобахшлиги ҳам шунда.

Асаларилар хонадон эгаларини чақмайди. Чунки улар сизнинг ташқи кўринишингизни уч кунгача хотирасида сақлаб қолар экан. Кейин танимаслиги мумкин. Шунда ҳам улар беэиён, меҳнаткаш жонивор. Агар уларнинг асалига тегинсангиз, меҳнат жараёнига ҳалақат берсангиз сизга нишини санчади.

- Агар йил кўёшли, иссиқ бўлса, бир йилда 4 марта ҳосил оламиз, - дейди Озода опа. - Асаларилар билан ишлаб бир ҳолат мени ҳайратлантиради. Уядаги юзлаб ишчи асалариларни она асалари бошқариб туради. Меҳнат қилмайдиган, ялқов асаларилар дарҳол уядан четлатилади.

Асал минг дарадга шифо табиат неъматиди. Уни харид қилаётганда рангига, мазасига эътибор бериш лозим. Эрта баҳорги асал тилларанг, мазаси томоқни қириброқ ўтади. Кузги, пахта гулидан олинган асал эса оқш сариқ, майин таъмига эга.

- Асалариларга қўлай муҳит яратиш, мўл ҳосил гарови, - сўзида давом этади асалчи опа. - Аммо уяларни қир-адирларга, боғларга олиб бориш учун техникамиз йўқ. Кредит олиш учун банкларга мурожаат қилдик. Аммо натижа бўлмапти.

Меҳнати билан рўзгорини обод қилган бу аёлни маҳалладагилар алоҳида эътироф этишди. Асал етиштириб, ундан маҳалла аҳлини баҳраманд қилаётган тиниб-тинчимас асалчи опанинг ҳам муаммоси яқин орада ўз ечимини топишига умид қиламиз.

Насиба ЖОНТЎРАЕВА.

ФАКТЛАР

Вилоят аҳолисининг 50 фоизга яқинини аёллар ташкил қилади. 2019 йилда вилоятда яратилган иш ўринларининг тенг ярми, яъни салкам 26 мингтаси хотин-қизлар учун бўлди. Қарийб ўн мингга яқин хотин-қиз тадбиркорлик, мингга яқини хунармандчилик билан шуғулланиб келмоқда. Ўтган йилнинг ўзида уч минг нафардан ортигига, жами 217 миллиард сўмдан зиёд кредит ажратилди.

Вилоят хотин-қизлари орасида 200 нафардан ортиқ оlima аёллар фаолият кўрсатмоқда.

Хотин-қизларнинг республика, халқаро спорт мусобақаларидаги иштироки ва ютуқлари 2,5 баробарга ўсди. Хусусан, вилоятимизда жаҳон чемпионатларида қатнашиб, 4 та олтин, 6 та кумушга эга бўлган бўлса, Осиё чемпионатида 13 та олтин, 8 та кумуш медалига сазовор бўлган. 125 нафар спортчи хотин-қизларимиз эса турли мусобақа ва халқаро турнирларнинг олтин медалларини қўлга киритган.

1999 йилдан буён жами 24 нафар қизлар Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланган. 2020 йилда ҳам икки нафар қизларимизга ушбу олий мукофот насиб этди.

Маҳаллага раислик аёлнинг вазифаси эмас (ми?)

"Маҳалла оқсоқоли" деган гап борлиги учунми, кўпчилигимиз маҳалла раиси деганда, ёши улуг, нуроний кишини тасаввур қиламиз. Лекин кейинги пайтда маҳалла фуқаролар йиғинларининг ҳуқуқ ва ваколатлари кенгайиши, шу билан бирга улар зиммасига кўплаб мажбуриятлар юкланиши ортидан "оқсоқол"лар анча ёшарди. Бугун 35-40 ёшли маҳалла раисларини ҳам кўряпмиз, уларнинг тўрт-беш минг аҳоли бошини бириктириб, эзгу ишларини амалга ошираётганига ҳам гувоҳ бўляпмиз.

Айни чоғда аёллар орасида ана шундай масъулиятни зиммасига олиб, халқ ишончига муносиб тарзда ишлаётган маҳалла раислари ҳам кўпайиб қолди.

Жумладан, Тойлоқ туманида мавжуд эллиқдан ортиқ маҳалланинг бештасини аёллар бошқармоқда.

- Бу раислар айрим эркак оқсоқолларимиз урдадай олмайдиغان вазифаларини ҳам бажараётганини барчамиз кўриб турибмиз, - дейди Тойлоқ тумани маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими бошлигининг биринчи ўринбосари Мартаба Қувватова. - Интизомли, маҳалла учун худди ўз оиласига жон қуйдиргандек елиб-югуради. Айниқса, оила ва турмуш масалаларида, ёшлар таълим-тарбиясига жуда эътиборли. Шунинг учун ҳам фақат бир мuddат эмас, бир неча сайловларда халқ ишонч билдириб сайлаган аёл раисларимиз бор.

Мартаба Қувватова тумандаги "Нурли йўл" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Хосият Исрофилвани ана шундай маҳалла раисларидан бири, деб таништирди. Унинг айтишича, туман ҳокими бу опани ўн эркак раисга ҳам алмашмаслигини кўп таъкидлар экан. Бунинг боиси нимада?..

- Отам элнинг ҳурматини қозongan, одамларга бош бўлган инсон эдилар, - дейди "Нурли йўл" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Хосият Исрофиллова. - Лекин мен ҳеч қачон маҳаллада ишлашни орзу қилмаган ва интилмаганман. Полиграфия техникумида ўқиганим учун босма-хоналарда ишлаганман. Кейинчалик оилавий шароитим тўғри келмай, бир неча йил ишладим. 2004 йилда, қирқ олти ёшимда қишлоғимизнинг қайвони онахонларидан Зайнаб опа маҳаллада диний-маърифий масалалар бўйича маслаҳатчи бўлиб ишлашга чақирди, "озми-кўпми, ҳаётий тажрибангиз бор, ёш оилалар, хотин-қизлар билан ишлайсиз, одамларга нафизгиз тегсин" деди. Йўқ дея олмадим. Маҳаллага "боғланиб" қолишим шундан бошланган. Кўпчиликнинг манфаати учун югуриш, кимгадир ёрдам беришга интилиш, арзимаган гап-сўз туфайли бузилиш арасида турган оилани асраб қолишнинг заҳматию бу ҳаракатлар самарасини кўриш гашти бошқача бўлар экан. Маҳалламиз икки қишлоқ - Бахшитена ва Қундизакдан иборат бўлса-да фақат ўзимнинг

қишлоғим эмас, икки худуд аҳолиси ҳам ўзларига яқин олиб, фикрларимни қўллаб-қувватлади. Муҳим масалаларда маслаҳат сўради. Бундай пайтда маҳалла учун туну кун, иссиқ-совуқ демай ишлашга ҳам рози бўларкансан, киши.

Одамларнинг меҳрини қозongan маслаҳатчи оламни маҳалла аҳолиси 2013 йилда ўзларига раис этиб сайлашди. Кейин иккинчи мuddатга ишонч билдиришди. Ўтган йил

ўтказилган сайловда ҳам маҳалланинг беш мингдан ортиқ аҳолиси вакиллари "Нурли йўл"га Хосият опа раислиқни давом эттиришини истади. - 2018 йилда маҳалламиз "Обод қишлоқ" дастурига тушди ва ўша йили кўп муаммоларимизга ечим топилди, - деб сўзида давом этади Хосият опа. - Йўлларимиз таъмирланди, янги боғча қурилди, мактаб, қишлоқ врачлик пункти реконструкция қилинди. Тадбиркорларимиз замонавий супермаркет очди. Маҳалламиз марказида эски универмаг биноси фойдаланилмай турган эди. Мазкур бионинг бир қисмида кутубхона ва тил ўргатиш тўғраги, бир қисмида эса спорт зал ташкил қилдик. Ҳозир маҳалладашларимиз бўш вақтларида шу ерга келишади. Шу дастур туфайли қишлоқларимиз шаҳарча кўринишини олди. Кўз тегмасин, одамларимиз меҳнаткаш, маданиятли, илм-маърифатни яхши қўришади. Ҳар бир ота-она фарзандини ўқитишга, касб-хунарли қилишга эътибор беради. Томорқадан самарали фойдаланишади. Кўп ҳовилларимизда иссиқ-хоналар бор. Чорва ва паррандачилик билан шуғулланадиган оилалар ҳам кам эмас. Шунинг учун худудимизда деярли ишсиз, бекорчи одам йўқ. Жиноятчилик, ҳуқуқбузарлик каби кўнгилсиз ҳолатлар ҳам учрамайди.

Хосият опадан маҳалладаги тўй ва бошқа маросимларни тартибга ўтказиш, кимгадир қаттиқроқ гапириш аёл киши учун оғир эмасми, деб сўраганимизда "Дабадабали, ортиқча хой-у ҳавасли тўйлар халқимизнинг ҳам жонига теккан эди, шунинг учун бу йил жорий этилган янги тартибга тезда мослашишди", деб жавоб берди. Раис опа тўй-маъракаларнинг маслаҳати пухта бўлса, тўй ёки бошқа маросим эгаси эл билан ҳисоблашса, ҳаммаси бадасти бўлишини ҳам айтиб ўтди. Бошқа жойларда қандай, лекин "Нурли йўл"да шундай экан.

Ғолиб ҲАСАНОВ.

Ҳаётнинг дояси

умрнинг ғояси

Техник ходим деганда кўз ўнгимизда эркак киши гавдаланади. Аммо бугунги кунда жамиятнинг барча жабҳаларида фаоллашиб бораётган аёлларимиз асосан, эркак киши бажарадиган ишларни ҳам уddалаб, муваффақиятларга эришиб, эътибор ва эътирофга сазовор бўлмоқда. Мўътабар хотин-қизларимиз байрами арафасида уларнинг айримлари фаолияти билан муштарийларимизни таништиришга қарор қилдик.

Юлдуз - ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ОИЛАСИДАН

Юлдуз Зуфтарова Самарқанд шаҳар электр тармоқлари корхонасининг меҳнатни муҳофоза қилиш ва техника хавфсизлиги муҳандиси вазифасида ишлайди. Оилавий муҳит уни шу соҳа мутахассиси бўлишига ундаган. 10 йилдан бери электр тармоқлари тизимида ишлаб келадиган, икки фарзанднинг меҳрибон онаси бўлган бу аёл ишни ҳам, рўзгор юмушларини ҳам уddалапти.

- Отам Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институти электротехника кафедрасида узоқ йиллар мудир вазифасида

фаолият кўрсатган, - дейди Ю.Зуфтарова. -Отамнинг изидан бориш мақсадида электротехника йўналишини танлаганман. Касбим орқасидан рўзгорга озми-кўпми нафим тегяпти.

Юлдузнинг вазифаси бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида техник ходимлар иш бошлашдан аввал уларнинг зарур ҳужжатларини, техника хавфсизлиги тартиб-қоидаларига риоя қилишларини, махсус иш қуроллари, ҳимоя воситаларининг яроқлилик ҳолатини назоратдан ўтказиш, шунингдек, уларга фойдали бўлган кўрсатмалар бериш, маҳорат дарслари ўтишдан иборат.

МАДИНА МАҲМУДОВА - МАҲОРАТЛИ МУҲАНДИС

Телевизор орқали кўрсатувларни томоша қиламиз, кўпчилигимиз уларнинг тайёрланиш жараёнини тасаввур ҳам қилолмаймиз. Бунинг замирида қанчадан-қанча меҳнат ва машаққат ётибди. Самарқанд вилоят телерадиокомпанияси орқали эфирга узатиладиган, қисқа вақт ичида ўз мухлисларини топиб улгурган "Агар хулоса қилмасак, халқ бизни кечирмайди", "Очиқ мулоқот", "Таълим ва тараққиёт", "Саёҳат", "Якшанбада яхши дам", "Ойдин оқшом" ва бошқа шу каби кўрсатувларни тайёрлашда ўз хиссасини қўшиб келадиган техник ходимлар орасида маҳоратли видеоуҳандис Мадина Маҳмудова ҳам бор. Монтаж - кўрсатув тайёрлашда энг мураккаб жараёнлардан бири. Телемаҳсулотнинг сифатли чиқишида видеоуҳандиснинг ўрни алоҳида. Мадина 2009 йилдан бери телерадиокомпанияда таҳрибали техник ходимлардан қолишмасдан, меҳр ва шижоат билан кўрсатув тайёрлашда монтаж жараёнларини амалга оширади.

- Ишимни 2007 йилда котибалиқдан бошлаганман, - дейди М.Маҳмудова. - Вилоят телерадиокомпаниясига келган лайтимида қўлимда мактабни ва уч ойлик компьютер ўқув курсини битирганлигим тўғрисидаги ҳужжатларим бор эди, холос. Бу ерда муҳит мени аввало радиобошловчиликка қизиқтирди. Кейинчалик кўрсатув тайёрлаш жараёнлари билан танишдим ва видеоуҳандислик сеvimли машғулотимга айланди. 2010-2012 йилларда республика телерадио коллежиди ўқиб келдим.

Мадина шижоатли, изланувчан, асосийси, ижодкор ходим. Ўқишдан, ўрганишдан чарчамайди. Шунинг учун бўлса керак ўтган йили Тошкент ахборот технологиялари университети Самарқанд филиалига ҳужжат топширди. Ҳозирда телевидениеда фаолият олиб бориш билан бирга, нуфузли олий ўқув юртининг сиртки бўлими биринчи босқич талабаси ҳам.

Тўлқин СИДДИҚОВ, Бахтиёр МУСТАНОВ (фото).

Булунғурдаги мактабда синфлар ноўрин қисқартирилган

Бунда албатта, бюджет маблағлари сарфини камайтириш кўзда тутилган. Бироқ бу орқали санитария-эпидемиология қоидалари бузилган...

Воқеа туман халқ таълими бўлимининг 2-умумий ўрта таълим мактабда синфларнинг қисқариши билан боғлиқ масалада амалий ёрдам беришни сўраб ёзган хатини ўрганишдан бошланди.

Аниқланишича, туман молия бўлими ва халқ таълими бўлимининг 2019 йил 20 сентябрдаги қўшма буйруғида 2-умумий ўрта таълим мактабда 1 та 2-синф ва 1 та 4-синфни қисқартириш назарда тутилган. Шу асосда мактаб директорининг 2019 йил 2 ноябрдаги буйруғи қабул қилинган.

Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 15 мартдаги қарори билан тасдиқланган "Умумий ўрта таълим тўғрисида"ги низомида белгиланган меъёрлар бўйича тегишли майдонга эга бўлган умумтаълим муассасасининг синфлари тўлиқлиги 35 нафар ўқувчидан ортиб кетишига йўл қўйилмаслиги белгиланган. Шу талабга кўра, 2-умумий ўрта таълим мактабда 104 нафар ўқувчи тахсил олаётган 4 та 2-синф 3 та синфга, 138 нафар ўқувчи тахсил олаётган 5 та 4-синф 4 та синфга бирлаштирилиб, ҳар бир синфдаги ўқувчилар сони 35 нафардан ортиқ бўлмаган миқдорда ташкил этилган.

Бироқ синфларнинг қисқартирилишида белгиланган меъёрлар бўйича тегишли майдонга эга бўлишга эътибор қаратилмаган. Хусусан, туман санитария-эпидемиология маркази маълумотида мазкур синфхоналарда бир нафар ўқувчига 1,3-1,4 квадрат метр майдон тўғри келиши ва синфхоналардаги жиҳозларнинг зич жойлашиши санитария-эпидемиология талабларига мос келмаслиги баён этилган.

Вахонки, умумий ўрта таълим мактабларида ўқитиш шартлари ва ташкилот учун санитария-эпидемиология қоидалари (СанПиН № 0341-16) га кўра, синф хоналарида ҳар бир ўқувчи учун 2 квадрат метрдан кам бўлмаган майдон бўлиши лозимлиги қайд этилган.

Шу боис, молия ҳамда халқ таълими бўлимлари, 2-умумий ўрта таълим мактабига қонун ҳужжатларининг бузилиши, уларнинг сабаблари ва бунга олиб келувчи шарт-шароитларни бартараф этиш тўғрисида тақдирнома киритилди.

Натижада молия ҳамда халқ таълими бўлимининг 2019 йил 20 сентябрдаги қўшма буйруғида 2-умумий ўрта таълим мактабда 1 та 2-синф ва 1 та 4-синфни қисқартириш қисми ҳамда мактаб директорининг тегишли буйруқлари бекор қилиниб, қисқартирилган синфлар тикланди.

С.МАЖИДОВ,
Булунғур тумани адлия бўлими бош
маслаҳатчиси.

«Самарқанд кишимиш узуми»

Талъат Абдуллаев кишлоқ хўжалиги ходими, ижодкор. Катта ҳаётий тажрибага эга отахон.

Яқинда Т.Абдуллаев «Самарқанд кишимиш узуми» («Самаркандский виноград кишимиш») («Фан ва технология» нашриёти) китоби нашрдан чиқарди. Ўзбек ва рус тилларида босилган ушбу китобда Самарқанд узумчилиги ва дунёга машҳур майизчилиги тарихи, бу соҳада унутилган анъаналарни тиклаш, майизбон узум навларини кўпайтириш, унинг парвариши, экспорт учун мўлжалланган янги узум навларини етштириш, улардан миллий вино брендларимизни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳақида фикр ва мулоҳазалар билдирилган.

Шунингдек, муаллиф узум ва унинг маҳсулотларидан тайёрланган шифобахш воситалар табобат оламида кенг қўлланиб келингани, Ибн Сино узум барги ва гажакларидан бош оғриги, кўз шамоллаши, қулоқ касалликларини даволагани ҳақида эслатиб ўтади. Узум қовуқ, буйрак, жигар, юрак меъда, ичак касалликлари, камқонликка даво эканлигини таъкидлайди.

Китоб гоғбонлар, фермерлар учунгина эмас, соҳа мутахассислари, ўрта махсус таълим тизими, узумчилик ва майизчиликка қизиқувчи китобхонлар учун ҳам қимматли қўлланмадир.

Ойбек НОРҚУЛОВ.

ЁШЛАР КЕЛАЖАГИГА БЕФАРҚ ЭМАСМИЗ

Ўзбекистон тараққиётнинг янги босқичига кўтарилди. Бу босқичда ривожланиш даражаси ўз-ўзидан содир бўлмайди. Энг аввало, шунга мос кадрлар, техника ва технологиялар керак. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 24 январда Олий Мажлисга Мурожаатномасида қайд этилганидек "Нафақат ёшлар, балки бутун жамиятимиз аъзоларининг билими, савиясини ошириш учун аввало илм-маърифат, юксак маънавият керак. Илм йўқ жойда қоқоқлик, жаҳолат ва албатта, тўғри йўлдан адашиш бўлади".

Олий таълимда нималарни ўзгартириш лозим?

Энди масалага реал қарайлик. Бугунги аҳолимиз қандай, малакали кадрларнинг жамиятдаги ҳиссаси ва ўрни талабга жавоб берадими? Албатта, бу саволларга жуда кўтаринки мамнуният билан жавоб бериш қийин. Чунки, бугунги кунда меҳнатга қобилиятли аҳолининг атиги 35 фоиздан сал ортиқроғигина олий маълумотли, қолган 65 фоиз аҳоли ўрта махсус ёки ўрта маълумотли кишилар. Ривожланган мамлакатларда меҳнатга қобилиятли аҳолининг 80-90 фоизи олий маълумотга эгаллигини инобатга оладиган бўлсак, ўзимизда аҳоил қай ҳолатда эканлигига изоҳнинг ҳождати йўқ.

Мурожаатномада 2020 йилда мактаб битирувчиларини олий таълим билан қамраб олиш даражасини камида 25 фоизга ва келгусида 50-60 фоизга етказиш вазифаси белгиланди.

Бугунги кунда ҳар бир киши замонавий билимларни ўзлаштирган, чинакам маърифат ва юксак маданият эгаси бўлишга ҳаракат қилиши лозим. Бундай одат, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, узлуксиз ҳаётий эҳтиёжга айланиши керак. Бугунги шиддат билан ўзгараётган замонда, билимни ўзлаштириш ҳам, чинакам маърифатга интилиш ҳам, юксак маданият соҳиби бўлиш ҳам бир лаҳза кечиктириб бўлмайдиган жараёнга айланди. Бунга бефарқликни, энг аввало ўзининг, тараққиётнинг ва ниҳоят жамиятнинг душмани, деб баҳолаш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрда қабул қилинган "Ўзбекистон Ре-

спубликаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги фармонида мамлакатимизда олий таълимни тизимли ислоҳ қилишнинг устувор йўналишлари белгиланган. Уларни бажаришда нафақат олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, балки бутун халқимизнинг фаол иштироки тақозо этилади.

Олий таълим тизимини ислоҳ қилиш борасида қўйилган устувор вазифалар ва бугунги ҳолатдан келиб чиқиб, таълим соҳасида қандай чора-тадбирларни амалга оширишга эътибор қаратишни лозим деб топдик.

Биринчидан, олий таълимда муваффақиятга эришишнинг энг устувор йўналишларидан бири унда қатъий интизомни жорий қилиш лозим. Интизом йўқ жойда билим ҳам, тарбия ҳам муваффақиятли бўлмайди. Интизом бўлмаган жойда вақт йўқотилади.

Интизом фақат дарсни ўз вақтида бошлаб, вақтида тугатиш билан чекланмайди. Бу ҳар бир профессор-ўқитувчи ва талабанинг ўз бурчини чинакамига белгиланган тартибда адо қилиши билан ҳам боғлиқ.

Иккинчидан, олий таълим фақат назарий билим бериш билан чекланиб қолмаслиги керак. Бунда назария билан амалиётнинг уйғунлигини таъминлаш лозим.

Бунинг учун ҳар бир олий ўқув юртида ўзининг соҳаси бўйича замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган лаборатория ва тажриба майдончалари бўлиши зарур. Масалан, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти тажриба майдончаси

сифатида шаҳардаги илғор меҳмонхоналар билан шартнома асосида фаолият кўрсатади. Бевоқифа ўзининг қошида миллий таомлар тайёрлайдиган, юқори сервис хизматларини кўрсатиш жараёни ташкил қилинган ошхонаси мавжуд. Институт қошида туристик фирма фаолият кўрсатади. Банк иши кафедраси қошида виллоятда жойлашган бир қанча тижорат банкларнинг тажриба филиаллари мавжуд. Талабалар ҳам бевосита банкларда амалий машғулотларда қатнашади. Бундай тажриба ва амалиёт бошқа кафедраларда ҳам мавжуд. Ушбу тажриба майдончаларида назарий билимлар билан бирга амалий кўникма уйғунлиги таъминланади. Аммо илм-фан ва амалиётнинг тўлиқ уйғунлигини таъминлаш учун булар етарли эмас. Ушбу фаолиятни янада кенгайтириш лозим.

Учинчидан, олий ўқув юртларида тегишли давлат идоралари ва ташкилотлари ҳамда тадбиркорларнинг махсус буюртмалари асосида кадрлар тайёрлашни йўлга қўйиш лозим.

Шунда аксарият талабанинг иш жойи улар диплом олгунча аниқ бўлади. Улар эртага қаерда, қандай ишлаши кераклигини билади. Талабанинг амалиётни ўқидиган жойи ҳам аниқ шу корхона ҳисобланади. Бундай ҳолатда талаба олий ўқув юртини битиргунча назария билан амалиётнинг уйғунлигини таъминлашга эришади. У шунчаки ўқимайди, балки буюртмачининг талабига мос мутахассис бўлишга ҳаракат қилади. Ушбу масалада ҳали анча ишларни амалга оширишга тўғри келади. Бу борада 2019/2020 ўқув йилидан иш бошланди. Буни кенгайтириш ва тақомиллаштириш лозим бўлади.

Яна бир муҳим жиҳат, талаба бири мутахассислик бўйича диплом олиб, шу соҳада иш бўлмаса, бутунлай бошқа соҳада фаолият кўрсатишга мажбур бўлади. Бу айнан шу талаба учун ҳам, жамият учун ҳам катта зарар. Яъни, жамиятта ўз соҳаси бўйича нафи тегадиган битта мутахассис бесамар "йўқолди", дегани бу.

Тўртинчидан, олий таълим тизимида таълим, фан, инновация ва

Профессордан «мастер-класс»

илмий тадқиқот ишлари мужассам бўлган интеллектуал мулкни тижоратлаштириш муаммосини ҳал қилиш учун интеллектуал мулкнинг баҳоси ва бозори бўлиши керак.

Бугунги кунда моддий неъматларнинг бозори ва баҳоси аниқ. Шу туфайли ушбу соҳа жамият тараққиётига мос ҳолда ривожланиб бормоқда. Аммо интеллектуал мулкни шакллантириш унчалик осон иш эмас. Унга йиллар давомида машаққатли меҳнат эвазига эришилади. Бироқ ушбу меҳнат кадрланмаётганлиги унинг ривожланишига тўсиқ бўлаётган асосий омиллардан бири ҳисобланади. Шу сабабли биринчи гада интеллектуал мулкнинг баҳосини аниқлайдиган низоми ишлаб чиқиши лозим.

Ҳозир жамиятдаги муаммони ўйлаб топадиган ҳам, унинг ечимини бўйича тавсиялар ишлаб чиқадаган ҳам, сўнгра амалиётга шу ишни жорий қилинган, деб "ялиниб" юрадиганлар ҳам илмий ходимлар, олимлар. Бундай ҳолатда илмий ишга, интеллектуал мулкнинг соҳиби бўлишга қизиқиш уйғонмаяпти олимларда. Ҳозир олимларимиз фақат ойлик маоши оширилганлиги туфайли мазкур соҳада фаолият кўрсатишга қизиқиб, ҳаракат қилмоқда. Турли интеллектуал мулк соҳиблари мавжуд. Лекин уларга ҳақ тўлаш ўртасидаги тоқовут, шу интеллектуал мулкдаги тафовут билан мос келмайди. Шу нукта назардан мурожаатномада таъкидланган педагогик маҳорат ва малака даражасига эга бўлган, ўз ишида аниқ натижаларга эришган ўқитувчиларга юқори маош тўлаш тизими жорий этилиши интеллектуал мулкнинг кадрланишига хизмат қилади.

Бешинчидан, олий таълим тизимида ўқитиш таркиби ва тартибини ҳам ўзгартириш керак. Олий ўқув юртидаги ҳозирги дастурлар асосан мутахассис бўлишга, эртага қандайдир бир ташкилотда ишлашга, ишлаб турган идора, корхона ва муассасада фаолият олиб боришга йўналтирилган. Олий ўқув юртларига ёшларни қамраб олиш даражаси 50-60 фоизгача оширилган бўлса, улар диплом олгандан кейин ҳаммасини ҳам фаолият кўрсатаётган идора, корхона ва муассасаларда ишга жойлаштириб бўлмайди. Давлат ташкилотларида ҳар йили эҳтиёжга яраша иш ўрни бўшамайди. Тадбиркорлар ҳам тегишли иш ўринлари билан фаолиятини давом эттиради. Улардаги яратилган янги иш ўринлари ҳам мазкур эҳтиёжни тўлиқ қондириш имконини бермайди. Бундай шароитда битирувчи талабаларни ўзини ўзи иш билан таъминлайдиган принципда янги иш ўринлари яратиш ва шу асосда яшаш кўникмасини ша-

клантирган ҳолда мустақил ҳаётга тайёрлаб бориш лозим.

Олтинчидан, талабаларни юқори малакали кадрлар этиб тарбиялаш масаласи қўйилмоқда.

Бу бугунги тараққиётимиз учун сув ва ҳаводек зарур. Аммо шундай кадрларни тайёрлайдиган педагоглар етарлими, деган саволга жавоб бериш қийин. Ҳозирги авлод педагоглари соҳа ходимларига эътибор берилмаган пайдада содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски катта танлов билан қабул қилинган эмас. Шу туфайли, очигини тан олиб айтиш керак, айрим педагогларимиз жамиятимизда содир бўлаётган кишилардан иборат. Олий ўқув юртини яхши ўқиб битирган жуда кўп талабалар бошқа соҳага, айримлари хоризгга кетиб қолди. Ҳозирги педагоглар эски к

Ғалабанинг 75 йиллиги олдидан

Самарқанднинг отлиқ аскарари

Қахрамон Боис Эргашев ҳақида сўз

1941 йил 22 июнда собиқ совет иттифоқида ҳарбий ҳолат жорий этиш ҳақидаги фармон эълон қилинди. Мазкур фармонга биноан 14 округ ҳудуди бўйича 1905-1919 йилларда туғилган ҳарбий хизматга мажбур кишиларнинг умумий сафарбарлиги қонун кучига кирди. Алоҳида стратегик мавқега эга бўлган Ўрта Осиё ҳарбий округи ҳукуматнинг қарорига мувофиқ умумий сафарбарликка ўтказилди. У тақсимлаш тартибида армияга қаққурувни амалга ошира бошлади.

Ватан тақдири учун масъулият ҳисси билан сугорилган одамлар кўлида қурол билан фронтга интилдилар. Шулар қаторида миллионлаб ўзбек ўғлонлари орасида Боис Эргашев ҳам бор эди.

Дарёлар кечиб

3-Украина фронти, 12-армия, 60-Қизил байроқли Павлоград гвардиячи ўқчи дивизияси, 132-артиллерия полки разведкачиси, гвардиячи старшина Боис Хамидович Эргашев 1921 йил 5 май кунин Самарқанд шаҳрида туғилган. У тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаб Самарқанд драма театрида ишлади. 1942 йилнинг январида Самарқанд шаҳар ҳарбий комиссарлиги томонидан армияга қаққурилади.

1942 йилдан Б.Эргашев ҳаракатдаги армияда бўлади ва Сталинград, 3-Украина, жануби-ғарбий, Дон фронтида жанг қилади.

Жануби-Ғарбий фронтнинг 3-гвардиячи армияси сафларида 1943 йилнинг 29 январидан 18 февралгача Ворошиловград (ҳозирги Луганск) шаҳрини озод қилишда иштирок этади.

Ўша йилнинг 17-27 июль кунлари Изюм-Беренковск йўналишидаги ҳужум операциясида 1-гвардиячи армия сафида жанг қилади. Донбасс ҳужум операциясида ва Днепронетровск вилоятининг Павлоград ҳамда Запорожье шаҳарларини озод қилиш учун бўлган жангларда фаол қатнашади. Шунингдек, Б. Эргашев Днепр дарёсини кечиб ўтиш ва Хортица оролидаги муҳим плацдармни эгаллашда алоҳида жасорат кўрсатади.

1943 йилнинг 24 октябрга ўтар кечаси 185-гвардиячи ўқчи полк десанти билан бирга Днепр дарёсини кечиб оролга чиқди ҳамда алоқачилар ёрдамида оролдаги пийдалар позициядан артиллерия полкининг команда пунктигача бўлган масофада телефон линиясини ўрнатади. Бунда бир неча мартаба узилган кабелни улаш, дарёни кечиб ўтишга тўғри келади. Кун давомида ўқчи тузилмалар ёрдамида бир неча бор душман ҳужумини бартараф қилади. Қуршовга тушиб қолганида эса қўл жангида боқинчиларнинг бир неча аскар ва зобитини йўқ қилади ҳамда душман пулемётини қўлга киритиб, пийда аскарларимизга йўл очиб беради.

Хортица оролидаги жанглар 20 кун давом этади. Шундан сўнг, 60-гвардиячи дивизия яширин равишда жануброққа ташланади ҳамда 1943 йилнинг 25 ноябрь кунин Разумовка қишлоғи яқинида иккинчи марта Днепрни кечиб ўтади. 1943 йилнинг декабридан 1944 йилнинг январигача мазкур дивизия шиддатли жанглар билан Разумовскдаги плацдармни ушлаб туради, февраль ойида эса Ингулец дарёсини кечиб ўтади.

Ўлим билан юзма-юз

Бир гуруҳ отлиқларимиз ўрмонга кириб олиш учун шошилиб чекинаётган немис автоматчиларининг устига от солиб, уларни қира бошлайди. Эргашев минган от лочиндек ўчиб, сойдан тепаликка чиқиб олади, уст жоловини тортиб тўхтади ва атрофни кузата бошлайди. Очқў майдоннинг нариги томонидан от қўйиб келаётган икки немисни ҳам ер

тишлатади.

...Фашистлар чанг, тутун панасида ўрмалаб келиб Эргашев окопига гранаталар иргитадилар. Гранаталарнинг портлаши Эргашевни қарахт қилиб қўяди. Унинг кўзида ўт чақнайди-ю, устига тупроқ қуйилади. У қўлидаги гранатани душман томон қандай улоқтирганини ҳам билмай, боши айланиб окопга кулаб тушади. У эс-хушини йиғиб олишга уринади. Бироқ кўтарилишга мажболи бўлмади.

Ўшанда Боис Эргашев тасодифан тирик қолади. Ўлим билан юзма-юз келиш ҳолатлари ўшанда ҳар бир киши ҳаётида деярли ҳар кунин юз бериб турарди.

Ана шу жангларда жасорат ва мардлик кўрсатгани учун Боис Эргашевга 1944 йил 22 февралда Совет Иттифоқи Қахрамони унвони берилди.

Ў ҳаёт йўли

Отлиқ аскар Боис Эргашев ўз она юртига соғ-саломат қайтиб келиб, турли масъул лавозимларда фаолият юритади. Ўзбекистон социал таъминот вазирлигида Давлат хавфсизлик қўмитасида фаолият кўрсатди. 1986 йилдан эса истеъфодаги полковник Б. Эргашев уруш фахрийлари қўмитаси Тошкент вилоят бўлими раиси бўлди. Унга "Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист" фахрий унвони берилган. 2000 йил 21 июнь кунин вафот этган.

«Сиймоси кўз ўнгимда»

- Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, Совет Иттифоқи Қахрамони Боис Эргашевни нафақат Самарқанд, балки Ўзбекистонда яхши билишди, - дейди вилоят маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи ўринбосари Ҳасан Нормуродов. - Эргашевлар авлоди Самарқандда жуда машҳур. Бу оиладан академиклар, фан арбоблари етишиб чиққан. Мен ёш партия ходими эдим. Самарқандда ўша пайтда биринчи раҳбар бўлган ҳурматли Шароф Рашидов билан бирга кўнрағига олтин юлдуз таққан, келишган, ўқтам, жанговар зобитга ўхшаш бир инсон ҳам келарди. Кейин билсак, у одам Шароф Рашидовнинг қўриқлаш хизмати ходими Боис Эргашев экан. Ўта хушмуомала, маданиятли, раҳбарга садоқатли ва меҳрибон бу инсон ҳозиргача кўз ўнгимдан кетмайди.

Ҳа, Иккинчи жаҳон урушида ўзбек ўғлонлари кўрсатган мардлик ва жасорат ҳеч қачон унутилмайди. Боис Эргашевга ўхшаган, мамлакат тараққиётига ҳисса қўшган содиқ фарзандлар ёди мангуликка дахлдордир.

Адҳам Ҳайитов.

Р/С: Иккинчи жаҳон уруши йилларида ўзбекистонлик жангчи ва командирлардан 123 киши Днепр дарёсини муваффақиятли кечиб ўтганликлари учун Совет Иттифоқи Қахрамони унвонига сазовор бўлган.

“Ёғочнинг бўшини қурт ейди доим,
Тарихда мисоллар жуда кўп бунга.” –
дея ёзган эди атоқли рус масалчиси Иван Крилов.

Аслида, бу – кўхна дунёнинг эски гапларидан бири. Лекин бу гап бугун ҳам эскиргани йўқ. Яъни, ёғочнинг бўшини қурт ейиши бугун жаҳон айвонида содир бўлаётган воқеалар мисолида ҳам ўзининг ёрқин исботини топмоқда. Дунёнинг қайси бир мамлакатига ҳақиқат ва адолат мезонлари бузилиб, бошқарув заифлашган бўлса, ўша жой бўрилар маконига айланиб бораётир.

Сурия яна НОТИНЧ

Сурияда ҳам ана шу ҳолат содир бўлди. Қарийб олти йилдан буён ҳокимиятни қўлдан бермай келаётган асадлар сулоласининг тахтда узоқ ўтириб қолиши мамлакат халқлари бошига балолар ёғдирмоқда. 2011 йилда “араб баҳори”дан илҳомланган сурияликлар эркин сайловлар ўтказилишини, янги демократик конституция қабул қилинишини, ҳуқуқлари камситилаётган сунний мазҳабидаги мусулмонларга ҳам ҳокимият бошқарувидан ўринлар берилишини талаб қилиб чиқишди. Чунки Сурия нуфусининг аксарият қўлчилиги сунний мазҳабдаги аҳолидан иборат. Ши мазҳабидаги алавийлар озчилик бўлишига қарамаддан, тарих тоқазоси билан асосий бошқарув дастакларини қўлга олишга муваффақ бўлишган. Бунинг тарихи ҳақида муқаддам ёзилган мақолаларимизда тўхталиб ўтганимиз боис такрорлаб ўтириш ўринсиз.

Ўшанда Дамашқ ҳукумати норози оломон билан тил топишиш ўрнига, халққа қарши дастлаб полиция кучларини ташлади. Полиция тинчтишининг уйдасидан чиқолмагач, ҳарбийлар ишга солинди. Бундан дарғазаб бўлган исёнчилар асадлар сулоласининг аччиқ ичкадай қўзилиб бораётган ҳукмронлигига чек қўйишга қарор қилишди ва оммавий намойишлар ҳукуматга қарши кўзғолонга айланиб кетди. Ниҳоят Башир Асаднинг ҳоли танг бўлгач, Эрон ва Россиядан ёрдам сўрашга мажбур бўлди. “Ши дунёси”ни кенгайтириш йўлида шундоқ ҳам ичкиб юрган Эрон эса «ислом муҳофиз» лашкарларини Сурияга жон-жон деб жўнатишди. Улар Асад режимини қуруқликда ҳимоя қила бошладилар. Бироқ муҳолифотнинг қўли яна баланд кела бошлагач, Башир Асад ўзини осмондан ҳимоя қилишни илтимос қилиб, Москвага мурожаат қилди. “Рус дунёси”ни кенгайтириш пайида юрган кремль Сурияга бир йўла ажал қўзғулари уясини ҳада этишди. Энди исёнчилар бошига ракета ва бомбалар дўлдай ёғила бошлади. Суриянинг суннийлар истиқомат қиладиган қадимий шаҳарлари ва қишлоқлар кулгудега айлантирилди. Қирғиндан қочган оломон Туркия ҳамда Европа мамлакатлари сари интилди. Бу ўз навбатида Европада кечаётган сокин ҳаётни издан чиқара бошлади. Воқеаларнинг бундай тус олиши Москва билан Техрон учун айни муддао бўлди. Чунки Яқин Шарқдаги нотинчлик Эрон ва Россиянинг асосий экспорт маҳсулотлари бўлмиш нефть-газнинг нархини қимматлаштириб юборди. Бу эса бир ўқ билан иккита эмас, бираўла бир неча қўнни уриш билан баробар эди. Бунақа мададдан илҳомланган Асад ҳукумати терроризмга қарши кураш баҳонасида мамлакатни суннийлардан тамоман тозалашга қарор қилди чоғи, уларнинг маданий ҳамда савдо маркази Халаб (Алеппо) шаҳри бочка бомбалари билан тамоман вайрон этилди. Қолган катта-кичик шаҳар ва қишлоқлар ҳам ер билан яқсон бўлди. Тирик қолган аҳолининг қолган-қутган қисми Туркия билан чегарадош Идлиб шаҳри теварагида тўпланди. Шундоқ ҳам

Сиёсий шарҳ

миллионлаб қочқинларни бағрига олган Туркия суннийларни ўз ҳимоясига олишга қарор қилди. Анкара Путин ҳукумати билан келишиб, Остона ва Сочи шартномалари асосида Сурия ҳудудига ўзининг қўзғулари постларини ўрнатди. Келишув бўйича, қочқинчиларни қўпайтирмаслик мақсадида Сурия қуролли кучлари бу ҳудудга кирмаслиги лозим эди. Бироқ кейинги пайтда Дамашқ ва унинг иттифоқчилари келишувга хиёнат қилиб, Туркия ўрнатган постлардан ичкарида ҳарбий ҳаракатларни бошлаб юборишди.

Афтидан, улар бунга Туркия ва жаҳон ҳамжамиятининг муносабатини синаб кўрмоқчи бўлишди, шекилли. Натижада, ўттиздан зиёд турк ҳарбий хизматчилари ҳалок бўлди. Асад режимининг қалтис хатти – ҳаракати БМТ ҳамда Ғарб мамлакатлари раҳбарлари томонидан қаттиқ қораланди.

Шубҳасиз, бунга Туркия томонининг жавоби тезкор ва даҳшатли бўлди. Қисқа вақт ичида асаднинг ва унинг минглаб иттифоқчи аскарлари жон таслим қилди ёки майиб-мажруҳ бўлди. Аниқ урадиган замонавий қуроллар воситасида Сурия ҳукуматининг Россия, Эрон, Шимолий Кореядан олган юзлаб ҳарбий техникалари яқсон этилди. Бунда биз чама сонлардан фойдаланаётганимизнинг сабаби – талофатлар ҳақида ҳали аниқ рақамлар эълон қилинмапти.

Содир бўлган ушбу воқеалардан сўнг Москва туркияликларни жанжални дипломатик усуллар билан тинчитишга қаққирган бўлса, эронликлар муаммони Москванинг аралаштирмасдан икки томонлама ҳал қилишга даъват этишмоқда.

Адолат ва ҳақиқат юзасидан шунинг ҳам қайд этиб ўтиш кераки, Сурия кейинги даврда турли-туман гоғлар соясида жанг қилаётган турфа хил жангарилар маконига айланиб улгурди. Бу мамлакатдаги чигал тугунларни беозор усулда ечиш учун икки томонлама эмас, балки бутун жаҳон ҳамжамиятининг кўмаги зарур.

Кишини ажаблантирадиган жойи шундаки, Эрдўғон Суриядаги воқеалар масаласини Сурия президенти билан эмас, балки ушбу мамлакатдан анча йироқда жойлашган ўзга бир давлат раҳбари билан ҳал қилишга мажбур. Шу ҳолатнинг ўзи бу борада излаб топилмаган кўпгина саволларга жавоб бўла олади.

Худойберди КОМИЛОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Р/С: Шу йилнинг 5 март кунин Москва шаҳрида бўлиб ўтган Идлиб саммитидан кейин Россия ва Туркия президенти Владимир Путин ва Ражаб Тойий Эрдоғон музокара ўтказди. 6 соатдан ортиқ вақт давом этган учрашувлар якунида Суриядаги вазият бўйича меморандум имзоланди. Тинчлик сулҳи бўлган ушбу меморандум натижада минтақада осойишталик таъминланади, деб умид қиламиз.

бошқарув қандай эди?

айлантирилди. Унинг таркибига Сирдарё вилоятининг Хўжанд ва Жиззах уездлари ўтказилди. Кейинчалик Самарқанд вилояти Жиззах, Каттақўрғон, Самарқанд ва Хўжанд уездларидан ташкил топди.

1897 йилда Самарқанд уездига 32 та, Хўжанд уездига 11 та, Каттақўрғон уездига 31 та, Жиззах уездига 17 та волостлар мавжуд эди. Вилоят бўйича 390 та қишлоқ ва 48 та овул жамоалари, аҳоли пунктлари 2267 та қишлоқ ва 158 та овулдан иборат бўлган.

1886 йилги низомдан сўнг ўлка идораси марказий, вилоят, туман (уезд), жабҳа (участка), қишлоқ ва шаҳар бошқаруви шаклида ташкил топди. Самарқанд шаҳри вилоят бошқаруви қароргоҳи ҳисобланган.

СИЁСИЙ БОШҚАРУВ

Сиёсий бошқарувда олиб борилган ўзгаришлар маҳаллий бошқарувдаги ташкилот ва кадрларнинг шаклланишига олиб келди. Жумладан, дастлаб Зарафшон округида Самарқанд ва Каттақўрғон бўлимлари ташкил этилган эди. Шу муносабат билан чор маъмурияти томонидан округ бошқарув тизимида янги лавозимлар ташкил этилди. Хусусан, Туркистон генерал-губернаторининг 1869 йил 24 октябрдаги тасдиғи билан Зарафшон округи бошқаруви асосан қуйидаги лавозимлардан иборат бўлди:

Зарафшон округи бошлиғи, Зарафшон округи девонхонаси бошлиғи, девонхона иш юритувчиси. Бўлимлари бўйича: Самарқанд бўлими ва Каттақўрғон бўлими бошлиғи, бўлими ёрдамчилари (бири руслардан, яна бири маҳаллий аҳоли вакилидан) таржимонлар ва бошқа лавозимлар бўлган.

«Зарафшон округини бошқаришнинг муваққат қидалари»га кўра, округ бошлиғи измида ҳарбий, маъмурий, полиция ва судлов ҳокимияти бўлган. Шу билан бир

қаторда Зарафшон округи маъмуриятига дипломатик вазифалар ҳам юклатилган. Яъни, Зарафшон округи бошлиғига қўшни Бухоро амирлигининг бекликлари билан «чегара муносабатларини олиб бориш» ваколати берилган.

Округни рус армияси генералларидан шахсан подшонинг ўзи тайинлайдиган кишилар бошқарган. Зарафшон округи маркази ҳисобланган Самарқанд шаҳар бошқаруви таркибига округда умумхалқ ишлари бўйича мудир ва шаҳар архитектори, сугориш ишлари ва акциз солиқлари бўйича мудирлар ҳамда шаҳар ҳокими бўлган. Айтиш жоизки, ҳарбийлаштирилган бюрократия округдаги (кейинчалик вилоятдаги) бошқарув тизимининг барча асосий нукталарини эгаллаган эди. Фақат волость ва қишлоқ даражасидаги бошқарувни ташкил этиш гўё маҳаллий жамият ихтиёрига берилганди.

1886 йилдан Самарқанд вилоят бошқармаси фармойиш берадиган, ҳўжалик ва ссуда бўлимидан иборат бўлган.

Самарқанд вилоят бошқармаси ҳарбий губернаторга бўйсунган. Вилоятни рус армияси генералларидан шахсан подшонинг ўзи тайинлайдиган ҳарбий губернаторлар бошқарган. Ҳарбий губернаторларга мохиятан диктаторлик ваколатлари берилган эди. Булар: волост бошқарувчиларини лавозимга тасдиқлаш ёки сайловлар бекор қилинган тақдирда, уларни ўз ихтиёрига кўра тайинлаш, халқ судьяларини ва судьяликка номзодларни тасдиқлаш ҳамда улар тасдиқланмаган тақдирда янги сайловларни тайинлаш, ўз ихтиёрига кўра, уезд маъмурияти аъзоларини тайинлаш ва ишдан олиш (уезд бошлиғи бундан мустақол бўлиб, улар тўғрисида фақат генерал-губернатор номига тақдимнома ёзилган); уезд бошлиқлари туб аҳоли вакилларига белгиланган жарима тўлаш юзасидан келган шикоятларни кўриб чиққан.

ТУМАНБОШИ КИМ?

Вилоятлар туман (уезд)ларга бўлиниб, уларни туманбошилар идора қилган. Ҳар бир туман ўз таркибидagi шаҳар ва қишлоқлар билан туман ҳокими - туманбошига бўйсунган. Туманбоши уезддаги ҳарбий қўшинларни ҳам бошқарган. Уезд бошлиқлари вилоят ҳарбий губернаторларининг тақдимномасига кўра, генерал-губернатор томонидан тайинланиб, ишдан олинган. Уезд бошлиқлари рус армияси катта зобитларидан, асосан, майор, ротмистрдан полковник унвонига эга бўлганлардан тайинланган. Уезд бошлиғи бир вақтнинг ўзида инспектор, полицмейстер, земство бошлиғи, шаҳар ҳокими, ер-солиқ хизмати раиси ҳам эди.

Шаҳарлар қисмларга бўлиниб, уларни оқсоқоллар бошқарган. Улар маҳаллалардан тайинланган сайловчилар қурултойи томонидан сайланган. Маҳаллий маъмурият (оқсоқол, эпликбоши) 3 йил муддатга сайланган. Шаҳар оқсоқоллари солиқ йиғиш ва мажбуриятларни тақсимлаш билан шугулланган. Улар ҳарбий губернаторлар томонидан тайинланувчи ва шаҳар доирасида полиция хизмати-ни бошқарувчи катта оқсоқолга, ўз ўрнида катта оқсоқолга барча қуйи полиция амалдорлари - миршаблар, мироблар ва қозилар бўйсунган.

Уездлар участка (жабҳа)ларга бўлиниб идора қилинган. Самарқанд вилояти 11 та участкага бўлинган. Участкаларни кичик унвондаги ҳарбий зобитлар бошқарган. Улар участка приставлари номи билан юритилиб, вилоят бошқармаси қарори билан генерал-губернатор томонидан тасдиқланган.

Участка приставлари «ҳарбий - халқ бошқаруви»даги ҳарбий бўғиннинг энг қуйиси бўлиб, уларга «маҳаллий ўз-ўзини бошқарув», яъни «халқ бошқаруви» амалдорлари - волость бошқарувчилари, қишлоқ оқсоқоллари, юзбоши ҳамда эпликбошилар бўйсунган.

Шокир ҒАФФОРОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

Мақоланинг тўлиқ матнини **zarnews.uz** сайтида ва ушбу **QR-код** орқали ўқишингиз мумкин.

Сиз нима дейсиз?

Нодир ака кўп йиллар аввал заводда товаршунос бўлиб ишлаган. У киши билан ўша пайтлари танишгандим. Кейинчалик завод фаолиятини тўхтатгач, мустақил иш бошлаган экан. Лекин нуқул ишлаб чиқарган маҳсулотини бекитиб сотар, дуч келган одамдан хавфсирарди. Кейин билсам, танишлари орқали ускуна топиб, давлат рўйхатидан ўтмасдан ноқонуний равишда фаолият юритаркан.

Солиқ сиёсати тадбиркорга нима берди?

Бир кун унга "Нега бундай қиласиз, даромадингиз шундан бўлса, мусулмончиликда ҳам даромаддан "зақот" берилади-ку. Сиз бўлсангиз нуқул биров билмасин, деб ҳадиксираб ишлайсиз, "кўза кунда эмас кунда синади", қўйинг бунақа яширинча ишлашни, қонуний рўйхатдан ўтинг-да, тадбиркорлигингиздан гурурланиб яшанг, дедим.

Мен ҳам қонуний ишласам, солиқ тўласам, давлатга нафим тегса дейман, аммо текширувчи деганларнинг эшигимизни тақиллатиб келишдан чўчийман, - дейди Нодир ака. - Бунинг устига солиқ ставкаларининг юқорилиги ҳам тадбиркор учун катта муаммо. Шунинг учун ишчиларни ҳам давлат рўйхатидан ўтказмасдан нақд пулга ишлатаман, ишлаб чиқарган маҳсулотимни таниш бозорчиларга сотаман, бу тарзда ишлаётган фақат мен эмас. Хуллас, рўйхатдан ўтиш ўзини тутиб беришдек гап.

Мен-ку тадбиркорликнинг қорғозбозлигини яхши тушунмайдим, аммо танишимнинг нуқул бегонадан ҳадиксирашидан ташвишландим, балки у айтган гапларда ҳам жон бордир. Аммо йўлимиз ёмон, "свет"имиз ўчади, мактабимиз эски, иш жойи йўқ, деб нолишдан аввал даромадимиздан солиқларни ўз вақтида тўлаб қўйсак шундай эҳтиёжларимизга сарфланмайдими?

Кейинчалик ўша танишимга ўхшаш солиқдан қочиб ноқонуний ишлаётган яна бир нечта тадбиркорни кўрдим. Улар ҳам юқори солиқ ставкаси туфайли яширин фаолият юритар экан.

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан солиқ сиёсатида туб ислохотлар бошланиб, солиқ концепцияси ва Солиқ кодекси янгитдан қабул қилинди. Мазкур ҳужжат фуқароларнинг даромадини ошириш, бандлигини таъминлаш орқали уларнинг турмуш тарзини яхшилаш йўлидаги қадам бўлди. Тадбиркорлар эса яратилган солиқ енгилликларидан фойдаланиб, ўз

фаолиятини янада жонлантди.

Бунинг натижасида жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғининг давлат бюджетига тушуми икки баравар ортган. Биргина 2018 йилнинг биринчи ярмида республика бўйича қўшимча 571 минг солиқ тўловчи аниқланган. Даромад солиғи давлат бюджетини шакллантирувчи учинчи солиқ тури эканини инобатга олсак, бу муҳим аҳамиятга эга. Қўшилган қиймат солиғи ставкасининг туширилиши натижасида республика миқёсида хўжалик юритувчи субъектлар ихтиёрида 10 триллион сўмдан ортиқ айланма маблағ тежаб қолingan. Бу ҳам қонуний фаолият юритаётган тадбиркорга кўрсатилётган ғамхўрлик белгиси. Бунинг устига солиқ турларини 13 тадан 9 тага туширилгани, даромад солиқлари ставкаси 12 фоизга туширилгани ҳам тадбиркорларга ишчилар сонини оширишга имкон берди ва даромадларни яширишга чек қўйди.

Яқинда яна Нодир акани кўриб қолдим, аввалгидан тетик, ҳеч қимдан ҳадиксирамайди ҳам. Салом-алиқдан сўнг "Ушанда тўғри айтган экансиз, қонуний фаолият юритиш хавфсиз экан. Қўнларнинг бирида ишлаб чиқариш цехимизга солиқчилар келиб қолди. Мен ҳаммаси тамом, деб ўйлагандим. Улар бўлса бизга тўғри маслаҳат бериб, фаолиятимизни қонунийлаштириб, яқка тартибдаги тадбиркорлар учун тўланадиган қатъий солиқ ставкаларини тушунтиришди. Ишонасизми, қишлоқ жойда тадбиркорлик билан шуғулланганим учун ўнчалик катта солиқ тўламас эканмиз, мен бўлсам йиллар давомида қўрқиб, соғлигимга зарар етказиб юрган эканман. Ҳозир икки ўғлимга алоҳида цех очиб бердим, улар маҳсулотини экспорт ҳам қилишмоқда. Энди эса оилавий корхона очиб ҳаракатидаман", деб қолди.

Хуллас, нима бўлганда ҳам тўғри иш ҳеч қачон одамга зарар етказмайди.

Адҳам ҲАЙТОВ.

Дехқончилик тақвими, нақл ва аломатлар

Исоният пайдо бўлибдики, чорвачилик ва дехқончиликни ўрганиш, ривожлантиришда табиат сир-асрорларини, йилларни кузатиб, таққослаб, ўзлари учун мақбул томонларидан оқилонга фойдаланиб келади. Мисол учун, ҳожи Али Ҳаким Термизий «Наврўзнома» асарида дехқонлар экинларни Наврўз аломатларига қараб эксалар ҳосил қандай бўлишини ёзиб қолдирган.

Наврўз яшанба кунига тўғри келса, йил неъматларга бой бўлади, тўқлик ҳукм суради. Полиз ва экинлар яхши бўлади.

Наврўз душанба кунига дохил бўлса йил давомида тўқлик бўлади, неъматлар кўп, ёмғир кўп ёғади. Ғўза яхши, кунжут, тарик, қўноқ миёна ўртача бўлади.

Наврўз сешанба кунига тўғри келса, қўнлар кун таомлар сероб, маъмурчилик ҳукм суради. Экинлар эрта экилса, мўл ҳосил беради, йил охирида сеп кўп, ёмғир кам бўлади. Бу йилда неъмат сероб, нарх арзон, гиёҳлар, узум кўп бўлади.

Наврўз чоршанба кунига тўғри келса, ўша йили қаҳатчилик бўлади. Полизлар баракали бўлса-да, арпа ва бугдой қиммат, аммо дуккакли экинлар — мош, ловия, нўхат серҳосил бўлади.

Наврўз пайшанба кунига дохил бўлса, қаҳатчилик бўлади. Полиз серҳосил бўлса-да, ловия, нўхат, тарик мўл бўлади.

Наврўз жума кунига тўғри келса, йил давомида шоду хуррамлик, фаровонлик ҳукм суради, йил серёмғир, совуқ қаттиқ, қиш узун келади. Йил адоғида андак қимматчилик бўлади.

Кечки зироат офат ёйди, аммо йилда нархлар арзон, неъматлар мўл, дехқончилик баракали бўлади.

Наврўз шанба кунига дохил бўлса, ўша йили баъзи шахарларда қаҳатчилик бўлади, ёмғир кўп ёғади. Қўзги экинлар серҳосил, аммо мевалар кам бўлади, йил охирида совуқ қаттиқ бўлиб, қиш узок давом этади.

ФАСЛНИНГ НАҚЛ ВА АЛОМАТЛАРИ

Дехқонлар Наврўз хосиятларидан ташқари фаслнинг нақл ва аломатларига қараб ҳам об-ҳаво қандай бўлишини яхши билганлар.

Баҳорда қўқ қарғанинг келиши, совуқнинг тугашидан дарак беради.

Ҳамал ойи йиғлоқ келса, савр ойи қурғоқ келади.

Жавзо иссиқ келса, қавс ойи совуқ бўлади. Аксинча, жавзо салқин ва серёғин келса, қавс ойида ҳарорат меъёрадан анча юқори бўлади.

Асад ойининг сўнги ҳафтаси қуруқ келса, қўз иссиқ ва яхши бўлишидан дарак беради.

Асад ойининг иккинчи ўн кунлигида чўл қуши — қорабўвулар тўда бўлишса

қўз эрта бошланади.

Сунбулада сув совийди ва тинийди. Мезон кирди, нақдинг қўлдан олдирма, ҳосилни йиғ, акрабгача қолдирма.

Ақраб ойида эрталаб чумчуқлар қувонгандек чирқиллашаверса, тушга яқин ҳаво исийди. Қора қарғалар шудгор ва бошқа кенг майдонларга ёйилиб донлайверса, тез орада ҳаво бузилади.

Олақарга келди, қиш яқин. Агар у дарак, симёғочлар ёки бошқа бир баландроқ жойга қўниб қағиллаверса, ёғингарчилик яқинлигидан даракдир.

Ҳа деганда дараклар барги тўқилавермаса қиш қаттиқ келишини билдиради.

Қавс чиқиши билан тўқсон дохил бўлади. Тўқсон кирса, қўнлар тўғрай одимига узая боради.

Булутли кунда, чумчуқлар дарак шохида тўда бўлиб, бироздан сўнг бирин-кетин ерга тушса ва яна учиб дарак шохида қўниб олса ва шу ҳолат бир неча марта такрорланса ёмғир ёғишидан дарак беради.

Қишнинг иссиқ-илим кўнлари ола қарға, чумчуқ, майна каби қўшлар ариқ

Наврўз удумлари

ёки қўлмақ сувларда қўмилаверса қўп ўтмай ёғингарчилик бўлади.

Қор ёғаётганда, мўридан чиқаётган тутун тўғри юқорига қўтарилиб кетаверса, тез орада қор тиниб ҳаво очилишини билдиради.

Мўридан чиқаётган тутун пастга ўриб кетаверса, ҳавонинг бузилиши ва ёғингарчиликдан далолат беради.

Чиллада қор сероб бўлса, хирмонга барака энади.

Хут ойида мушук ерга ағнайверса ёғингарчилик бўлади.

Баҳорда асаларилар ўз уялари олдида тўғланиб, безовта бўлаверса, ёмғир ёғишидан дарак беради.

Арилар ўз уяларидан, қумолилар инидан чиқмаса ҳам, ёмғир ёғишидан дарак берган бўлади.

Лайлак ва турналар эртароқ муддатларда келса баҳор эрта бошланади.

Уй ҳайвонларининг бўқириши, ақариумлардаги балиқларнинг ўз-ўзидан тинимсиз ҳаракатланиши, зилзила бўлишидан дарак беради.

Раззоқ ОРИПОВ, СамВМИ профессори.

Қандсиз яшаш мумкин

Агар одам икки ҳафта ширинликлардан тийилса нима бўлади?

Кетодиет бўйича мутахассис доктор Берг ушбу мавзуда қизиқарли тадқиқот ўтказди ва шундай хулосага келди.

ШИРИНЛИК ЁЙИШГА ХОҲИШ ЙЎҚОЛАДИ

Ҳар гал ширинлик еганингизда, миёнагиз ҳузур қилади, кейин эса яна қўшимча талаб этади. Бунда организм қонда қанд миқдорини пасайтирувчи гармон — инсулин ишлаб чиқаради. Айнан ўша модда ширинликка ҳуморни қўзғайди. Агар ширинликдан тийилсангиз инсулинга қарамликдан қутуласиз.

ТЕРИ ҲОЛАТИ ЯХШИЛОНАДИ

Юзингиз ва танангиздаги тошмалар, ажинлар йўқолади. Тери жилоланиб туради. Ҳамма гап шундаки, қанд-шакар истеъмол қилингандан кейин ошиб кетган инсулин адрогенлар-аёлларда эркаклик гармони, эркакларда тестостеронни организмдан чиқариб ташлашга эҳтиёж уйғотади. Одамлар айнан ана шундан азият чекишади.

ОРГАНИЗМ ТОЗАЛОНАДИ

Ширинликни яхши кўрувчилар семиршишга мойиллигини кўпчилик билади. Шакар-қанд ўзида катта миқдорда оддий углеводларни сақлайди. Уни фақат тўғри овқатланиш ва жисмоний юкланиш орқали чиқариш мумкин. Бундан ташқари, меъёридан ортиқ ширинлик истеъмол қилиш овқат ҳазми бўлишига олиб келади. Бу жигар, ошқозонности беэи, ичаклар фаолиятида муаммо пайдо бўлишига сабаб бўлади. Таркибида қанд бўлган маҳсулотлардан воз кечилганда организм ўзи аввал ортиқча суюқликларни, кейин ёғни чиқариб ташлайди.

КАЙФИЯТ КЎТАРИЛАДИ

Ширинликни кўп истеъмол қилadиган организм эндорфинлар-гармонлар ишлаб чиқара бошлайди. Глюкозага бой нимадир истеъмол қилганингиз заҳоти ўзингизни хушлоқ сезасиз. Шоколад ёки печенье ёхуд

ширин чой сизда қувноқлик уйғотади, қолганлари организмда оддийгина қувват манбаи ҳисобланади. Сиз ширинликсиз ўша оддий таомлардан лаззат олишни ўрганасиз. Кайфиятигизни кўтарилиши учун энди ширинликларга ружу қўйиш шарт эмас.

ОҒРИҚНИ ХИС ҚИЛИШ КАМАЯДИ

Доктор Бергнинг айтишича, бизнинг организмимиз бундай қараганда ширинлик ёйилганда ҳеч қандай фойдали бирор бир модда қабул қилмайди. Ширинликларни асал ёки мева қоқилари, майиз, туршак каби табиий неъматлар билан алмаштириш мумкин. Қажва ҳам тетиклаштиради. Қанднинг — ширинликнинг ўрнини босувчи табиий маҳсулотларга нима етсин. Қўзғуга қаранг, ўзгаришни дарҳол сезасиз. Қон босими ошиши, организмда ортиқча ёғ тўпланиб, юрак, жигар, ошқозон-ичакларни бемалол ишлашига ҳалақат берадиган семизликдан бир йўла халос бўласиз, дейди доктор Берг.

Д.ШОМУРДОВ таржумаси. «Мир новостей» (2019 йил 48-сон)дан

Саломатлик

Қабристон — муқаддас жой. Уларни сақлаш ва ободонлаштириш қай даражада? Ушбу саволга жавоб топиш мақсадида Каттақўрғон туманида бўлди.

Туман ҳудудида 193 та қабристон бўлиб, улардан 20 таси тўлиқ девор билан ўралган. Ҳар бир қабристонга қараб туриш учун ходимлар (нозир ва қоровул) бириктирилиб, уларга маош белгиланган.

- 2019 йилда манзилли дастур бўйича «Валижон», «Мирақас», «Пармон ота» каби етти та қабристоннинг ҳудуди обод қилиниб, 1124 метр девор билан ўралган эди, - дейди туман ободонлаштириш бошқармаси бош муҳандиси Аваз Хусанов. - Қабристонларга кириш қисми ҳамда ичкари йўлақлар бетонлаштирилди. Мажжуд деворлар таъмирланиб, 10 минг тулға яқин манзарали дарахт қўчатлари экилди. Жорий йилда ҳам бу ишларни давом эттириб 10 та қабристон ҳудудини таъмирдан чиқариш кўзда тутилган. Бунинг учун 315 миллион сўм маблағ ажратилади.

Туманда айрим ҳудудларда қабристонга эътиборсизлик қилинаётганини кўриш мумкин. Жумладан, Чувиллоқ қиш-

Қабристонлар аровсиз олмасин

лоқ қабристони деворлари яхши ҳолатда сақланган бўлишига қарамасдан, бу ерга яқин ариқ турли маиший чиқиндилар билан тўла.

Едгорхўжа маҳалласи ҳудудида жойлашган «Қизбуви» қабристонининг уч томони девор билан ўралган. Аммо бир тарафи аҳоли хонадонлари деворлари билан чегараланган. Наҳотки, бу ҳолат санитария-гигиена талабларига тўғри келмаслигини мутасаддилар билишмаса?

Т.Мавлонов қоровуллик қилаётган мажжуд қабристонда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига ҳали қўл урилмаган. Худуд қуруқ хашак ва ўт-ўланлардан тозаланмаган. Қурилиш чиқиндилари уюмлари ҳам кўзга ташланмади.

- Яқинда туман ҳокимлиги ва қишлоғимизда яшовчи ҳомиёлар ёрдами билан хашар уюштириб 300 метрга яқин бетон йўлак қилдик, - дейди Едгорхўжа маҳалласи котиби Мамадиёр Очилов. - Қабрлар ораси текисланиб, йўлак очилди. Имкони борида шох-шабба ва хашаклардан тозаладик.

«Қадан» қишлоқ қабристонининг умумий майдони 5,5 гектар. Икки йил илгари 400 метр девор билан ўралган қабристон анча тартибли. Зиёратчилар учун ўриндиқлар ўрнатилиб, юзга яқин манзарали дарахтлар экилган. Бироқ, қабристон яқинида яшовчи аҳоли чорва молларини қабристон девори ёнига келтириб боғлаши оқибатида ўтган йили қишдан дарахт

қўчатлари йўқ бўлиб кетган.

«Пармон ота» қабристониди дарвоза йўқ. Қамига ҳудуднинг 18 метрига тўсиқ ҳам ўрнатилмаган. Зиёратчилар учун қулайлик яратилмаган. Қурилганига 50 йилдан ошаётган хизмат уйининг деворлари нураб борапти. Ўтган йили экилган 500 тул арча дарахти эътиборсизлик ва қаровсизликдан қуриб қолган.

- Яқин кўнларгача айримлар қабристон ҳудудида мол ва қўйларини боқиб келар-

ди, - дейди қабристон қоровули Баҳодир Примов. - Туман ҳокимининг ташаббуси билан ҳудуд 236 метр бетон девор билан ўраб олинди. Ҳамқишлоқларимиз ҳам четда туришмади, хашар йўли билан 60 метрдан зиёд бетон йўлак қуришди. Қабристондаги қуриган шох-шабба, хашак ва чиқиндиларни йиғиб қўяяпмиз.

Бу каби камчиликларни Қиёт маҳалласида жойлашган «Малика буви», Файзкент қишлоғидаги Қўштепа, Баҳрин қишлоқ қабристонларида ҳам учратиш мумкин. «Малика буви» қабристониди қоровулни учратмаганимиз боис ўзимиз айлиниб чиқишимизга тўғри келди. Бу ерда ободонлаштириш ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги кўриниб турибди. Худуд шох-шабба, маиший чиқиндилардан тозаланмаган.

- Маҳалламиз фаоллари, қишлоғимиз оқсоқоллари бош бўлиб қабристонни тозалаш учун хашар уюштириб турамиз, - дейди ўзини таништиришни хоҳламаган отахон. - Бироқ айтилган одамларнинг аксарияти келмайди. Айримларнинг бифарқлиги туфайли баъзи қабрлар қаровсиз қолган. Қоровул, нозир ва гўрқовлар, қолаверса зиёратчилар келиб ўтирадиган алоҳида бино ва тобутхона йўқ. Туман ҳокимлиги қабристон атрофини девор ёки сим тўсиқ билан ўрашга қўмак берса, биз ҳам четда қараб турмас эдик.

Мундиёндаги қабристоннинг 300 метр жойи тўсиқ билан ўралмаган бўлса-да, алоҳида ҳолатхона, таҳоратхона, зиёратчилар учун имкониятлар яратилган. Шунингдек, қабристон ёнида Иккинчи жаҳон уруши ва Афғон жангтоҳларидан қайтмаган мундиёндиклар хотирасига ёдгорлик ўрнатилган.

Тумандаги Андоқ, Мойбулоқ, Шўр каби қишлоқлардаги қабристонлар ҳудудида қуруқ хашак, шох-шабба ёқиб, экин экиш, уй ҳайвонларини боқиб каби санитария-гигиена қоидаларига зид бўлган ҳолатларни кўриш мумкин. Айрим қабристонлар учун ажратилган ер майдонлари амалдаги меъёрга жавоб бермайди. Ёки уларда чиқиндилар учун махсус қутилар ташкил этилмаган. Қўпларида йўл ва йўлақлар асфальт ёки бетон билан қопланмаган. Бу эса ёғингарчилик пайтида дафн маросимига келган аҳолига ноқулайлик туғдирмоқда.

Қабристонни зиёрат қилиш, ўтган ақилларимиз қабрларида хабар олиш, марҳумлар ётган жойларни обод ва озода сақлаш ҳар биримиз учун фарздир. Аммо уларни обод қилишга биргина давлатимиз ажратган маблағ етмайди. Бунинг учун шу ҳудудда яшовчи инсонларнинг ҳам кўмагига эҳтиёж сезилмоқда.

Дилмурод ТЎХТАЕВ, «Зарафшон» муҳбири.

ФАН ДАРФАЛАРИ

Ўқитувчилар ёзишлари

Мақтабимизда ўтказилган «Ораста қизлар» клубининг бу галги йиғилиши Самарқанд шаҳар ички ишлар бўлими, хотин-қизлар масалалари мутасаддилари иштирокида ўтказилди.

Самарқанд шаҳридаги 80-умумий ўрта таълим мактабида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича ўтказилган суҳбатда қизлар кўпроқ ички ишлар ходими бўлиш тартиблари билан қизиқди.

Турдигул АБДИЕВА.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур рубойининг тенгсиз намуналарини яратди. Уларда шоирлик маҳорати, ўзгача сажияли нуктадон эканлиги намойён бўлади. Бобур лирикаси мумтоз адабиётимизнинг анъанавий - ёр, маъшук, ошиқ, май, соқий, айрилик каби бадиий образлар қаторида Ватан ва соғинч, салтанат ва фақирлик, ғолиблик ва мағлублик каби поэтик образларни киритди. Бу мавзулар шоир шахсини янаям тўлароқ очиб беришга хизмат қилади.

Зифнуна МУҚИМОВА,
Самарқанд шаҳридаги 77-умумий ўрта таълим
мактаби ўқитувчиси.

+ (плюс) ва - (минус) белгилари XV асрда ёзилган Ян Видман асарларида учрайди. Кўпайтиришнинг нукта кўринишида белгиланиши XVII асрда, "%" белгиси аса XIX аср ўрталарида киритилган.

Самарқанд шаҳар 55-умумий ўрта таълим мактабида бўлиб ўтган математик кечада ўқувчилар томонидан мана шундай ажойиб маълумотлар берилди. Болалар математика кундалик турмушда ҳар соҳада кераклиги, уни астойдил ўрганиш лозимлигини саҳна кўринишлари орқали намойиш этди.

Гулнора ХАЙДАРОВА,
мактаб ўқитувчиси.

Имом Бухорий халқаро илмий-тадқиқот маркази директорининг бош маслаҳатчиси, фалсафа фанлари доктори, профессор Бахтиёр Тўраев Ўзбекистон илм-фани ва маданий ҳаётида муҳим ўрин эгаллаган олимлардан бири ҳисобланади.

1950 йилда Пайариқ туманидаги Гарай қишлоғида туғилган Б.Тўраев ёшлигидан билим олишга меҳр қўйди. 1973 йилда ТошДУ фалсафа бўлимини битирган, ЎзФА

Файласуфларнинг бахтиёр тўраси

фалсафа ва ҳуқуқ институтида фаолияти-ни бошлади.

Олимнинг илм-фандаги заҳматли фаолиятига назар ташлайдиган бўлсак, ЎзФА И.Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институтида илмий ходим, Ўзбекистон ФА президиумининг фалсафа, ҳуқуқ ва иқтисод фанлари бўлимида илмий котиб, фалсафа кафедрасида катта ўқитувчи, Тошкент, Мо-

сква университетларида докторант, ТошДУ қошидаги ижтимоий фанлар ўқитувчиларининг малакасини ошириш институти доценти, ЎзФА фалсафа ва ҳуқуқ институтида бўлим бошлиғи, республика миллий хавфсизлик хизматида ҳарбий хизматчи, имом Бухорий халқаро маркази директори ўринбосарлигига бўлган йўлни сабот билан босиб ўтгани гувоҳи бўламиз.

Б.Тўраев 1979 йилда номзодлик, 1994 йилда докторлик диссертациясини ҳимоя қилди, 2014 йилда унга профессор илмий унвони берилди. Олимнинг фалсафа фанига қўшган қимматли ҳиссаси шундаки, у фалсафанинг абстрактлик ва конкретлик диалектикаси, билиш назарияси, илмий билиш метадологияси, фазо ва вақт, космология ва синергетиканинг фалсафий масалаларини чуқур тадқиқ этиб берди. Унинг ўзбек ва рус тилларида уч жилдлик «Танланган асарлар»и нашр қилинган. «Пространство. Время. Развитие», «Фалсафа асослари», «Ўш олимлар» телеклубини ташкил этишда фаол қатнашди. Тасаввуф таълимотида Маҳдуми Аъзамнинг ўрни ҳақида илмий изланишлар олиб борди. Тошкент, Самарқанд, Жиззах, Бухоро олий ўқув юртиларида, малака ошириш марказларида дарс берди. Россия, Марказий Осиё ва Болтиқбўйи давлатларида халқаро конференцияларда маърузалари билан фаол қатнашиб келмоқда. Бундан ташқа-

ри, Б.Тўраев Ўзбекистондаги кўпгина олий ўқув юртилари ҳузурида фалсафа фанлари бўйича илмий даража берувчи кенгашлар раиси, унлаб шогирдларнинг докторлик, номзодлик ишларига раҳбарлик қилган.

Б.Тўраев нафақат фанда устоз, балки бағрикенг, оддий ҳаётда ҳам шогирдларга ғамхўр, меҳрибон инсон.

Ёдимда. 1989 йилда ТошДУ тарих факультетини тугатдим. Мен Ўзбекистон ФА тарих институтига ишлаш учун борганимда, директори Раъно Ражапова ишга эмас, аспирантурага қабул қилиш мумкинлигини айтди. Шу пайтгача ота-она қарамоғида бўлган қамина 4-5 ой Тошкентда ишсиз юришим мумкин эмас эди. Жонимга устозим Бахтиёр Тўраев оро кирди. Мен ТошДУ гуманитар факультетлар фалсафа кафедрасига ўқитувчи бўлиб ишга жойлашдим. Устоз мен сингари бошқа шогирдларига ҳам кўп беминнат ёрдам қилган. Шу кунларда устозимиз Бахтиёр Тўраев кутлуг 70 ёшини нишонламоқда. Устозни табаррук ёши билан муборакбод этиб, унга мустаҳкам соғлиқ, илмий фаолиятида муваффақиятлар тилаймиз.

Қаҳрамон РАЖАБОВ,
ЎзФА тарих институти грант
раҳбари, профессор.

РЕКЛАМА, E'ONLAR, BILDIRISHLAR / Газетамиз ҳафтада уч марта - сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чоп этилади / Газетада чоп этилаётган реклама ва эълонлар тезкор, самарали ва ҳамёнбол / МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: (0366) 233-91-56

Сизга раҳмат, рафиқам ҳаётини яхшилаётган аёллар!

Тақдир тақозосига кўра рафиқам бир неча йил аввал хасталикка чалинди, қаровга муҳтож бўлиб қолди. Биласизми, шундай пайтларда кишининг руҳияти ҳам салбий томонга ўзгариб қоларкан. Аммо тушқунлиқни, беморлик кайфиятини енгишда ташқи омиллар, нафақат оиладаги муҳит, балки маҳалла, тиббиёт муассасаларининг ҳам ўрни катта экан. Айтмоқчи бўлганим, рафиқам, Сожида Насриддинованинг ҳолидан айни пайтда Самарқанд шаҳридаги 2-оилавий поликлиника шифокорлари, хусусан Комила Шомуродова, ҳамшира Насиба Багировалар доимий равишда хабар олиб туришди. Унинг аҳоли, ўзгаришлар, саломатлиги ҳақида тўлиқ маълумотга эга. Яхши томони, ҳар сафар келганда унинг кўнглини кўтариб, ҳаётга, яшашга ишончини орттиришга ҳаракат қилиб, суҳбатлашиб аёлимга далда беради. Шунингдек, рафиқамга ўзи нафақа ёшида бўлишига қарамай, ўз опасидай муносабатда бўлиб қараётган Татъяна Читалованинг иродасига ҳар сафар тасанно айтаман. У ҳам бемор учун лозим бўлган барча амалларни ўз вақтида ва муҳими жуда аниқлик билан амалга ошириши таҳсинга сазовор. Айни пайтда мана шундай муносабатдан рафиқамнинг аҳоли яхши томонга ўзгарганидан хурсанд бўламан. Дардини берган шифосини беради, деганлари тўғри экан. Фақат бунинг учун атрофдагиларнинг ҳам муносабати шунга монанд бўлиши керак. Мен аёлимни, шунингдек, уларга ўз опасидай муносабатда бўлган, юқорида номлари келтирилган аёлларни яқинлашиб келаётган байрам, 8 март - Халқаро хотин-қизлар куни билан чин дилдан қўтлайман. Илоҳим, қўлларингиз дард кўрмасин, азиз шифокорлар, кўнглида яхшилик истовчи азиз опа-сингиллар! Беморлик нималигини билманг, ҳаётингиз яхшиликларингиз каби эзгуликларга бой бўлсин!

Юнус МУХТОРОВ,
Самарқанд шахри.

ДАЪВОЛАР БЎЛСА

Самарқанд шаҳар давлат хизматлари марказидан 2020 йил 8 январда 798636 реестр рақами билан рўйхатга олинган "THE FIRST" масъулияти чекланган жамият қўшма корхонаси (қисқартирилган номи: "THE FIRST" МЧЖ ҚК) корхона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Корхонанинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Фарҳод кўчиси, 56-й.**

Корхонанинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 307004621.

Самарқанд шаҳар «Ягона дарча» марказидан 2017 йил 24 ноябрда 555571 реестр рақами билан рўйхатга олинган "SAMARQAND YASMIN TEXTIL" нодавлат таълим муассасаси (қисқартирилган номи: "SAMARQAND YASMIN TEXTIL" ОК) корхона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли умумий йиғилиш қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Корхонанинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Андижон кўчиси, 56-й.**

Корхонанинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 305148389.

Самарқанд шаҳар давлат хизматлари марказидан 2019 йил 20 майда 736085 реестр рақами билан рўйхатга олинган "UMIDA BILIM DUNYO" нодавлат таълим муассасаси (қисқартирилган номи: "UMIDA BILIM DUNYO" НТМ) муассаса ягона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Муассасанинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Амир Темур кўчиси, 60-«А» уй.**

Муассасанинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 306522889.

Паст Дарғом туман ҳокимлиги ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларининг давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясидан 2013 йил 13 августда 849 реестр рақами билан рўйхатга олинган «ARJAN QOROVUL» масъулияти чекланган жамияти (қисқартирилган номи: «ARJAN QOROVUL» МЧЖ) ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган,

икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Паст Дарғом тумани Арабхона қишлоғи.**

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 302683074.

Самарқанд шаҳар «Ягона дарча» марказидан 2018 йил 6 январда 562473 реестр рақами билан рўйхатга олинган "MAROKAND AUTO DIAGNOSTIC" масъулияти чекланган жамияти (қисқартирилган номи: "MAROKAND AUTO DIAGNOSTIC" МЧЖ) жамият таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли умумий йиғилиш қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Сугдиёна маскани, 50-й, 21-хона.**

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 305197494.

Самарқанд шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларининг давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясидан 2013 йил 1 ноябрда 10602 реестр рақами билан рўйхатга олинган «SAMARQAND LUTFIY BARAKA» масъулияти чекланган жамияти (қисқартирилган номи: «SAMARQAND LUTFIY BARAKA» МЧЖ) жамият таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли умумий йиғилиш қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Гагарин кўчиси, 56-«А» уй.**

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 302739533.

Самарқанд шаҳар давлат хизматлари марказидан 2019 йил 5 декабрда 788004 реестр рақами билан рўйхатга олинган "NINOLAOY BARAKA SERVICE" масъулияти чекланган жамияти (қисқартирилган номи: "NINOLAOY BARAKA SERVICE" МЧЖ) жамият ягона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Оби Раҳмат кўчиси, 9-й.**

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 306921598.

ШАРТНОМАЛАР БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Шахруз транс» хусусий корхонаси ва фуқаролар ўртасида нотариал идоралари орқали тузилган автотранспорт воситаларининг ижара шартномалари йўқолганлиги ҳамда 206, 205, 210 – «Кафтархона – Ургут» йўналишлари ёпилганлиги сабабли ушбу ижара шартномалари бекор қилинади.

Т/р	Шартнома рақами	Автомобиль эгаси (Ф.И.Ш.)	Шартнома тузилган сана	Амал қилиш муддати	Автомашина русуми	Давлат рақами
1	ASH№673918SA	Ҳамдамов Ибодулло Сулаймонович	06.09.2019 й.	06.09.2022 й.	«Дамас»	30 R 048 FA
2	ASH№642299SA	Амонкулов Зухриддин Азим ўғли	21.04.2018 й.	21.04.2021 й.	«Дамас»	30 S 806 KA
3	ASH№642298SA	Ғойбова Шахло Ибодуллоевна	21.04.2018 й.	21.04.2021 й.	«Дамас»	30 G 272 QA
4	ASH№670833SA	Отмуродов Баходир Садинович	11.07.2019 й.	11.07.2022 й.	«Дамас»	30 V 839 PA
5	ASH№642471SA	Пардаева Дилфуза Қиличовна	23.06.2019 й.	23.06.2022 й.	«Дамас»	30 B 869 EA
6	ASH№671213SA	Тугалова Сора Ахтамовна	20.11.2019 й.	20.11.2022 й.	«Дамас»	30 O 560 LA
7	ASH№641859SA	Омонов Шухратжон Шавкат ўғли	09.12.2018 й.	09.12.2021 й.	«Дамас»	30 O 829 MA
8	ASH№596800SA	Турдикулов Хайрулло Қўнирғирович	08.05.2018 й.	08.05.2021 й.	«Дамас»	30 V 374 PA
9	ASH№596792SA	Бобокулов Ғайрат Абдуллаевич	07.05.2018 й.	07.05.2021 й.	«Дамас»	30 S 375 OA
10	ASH№615762SA	Тугалов Шухрат Ахтамович	07.11.2018 й.	07.11.2021 й.	«Дамас»	30 K 485 GA
11	ASH№596704SA	Ғойбов Исмаилло Норалиевич	16.04.2018 й.	16.04.2021 й.	«Дамас»	30 D 132 FA
12	ASH№596717SA	Мулложонов Мукаррам Озодовна	18.04.2018 й.	18.04.2021 й.	«Дамас»	30 W 654 QA
13	ASH№596414SA	Шералиева Робия Қўнишевна	19.02.2018 й.	19.02.2021 й.	«Дамас»	30 B 122 QA
14	ASH№615494SA	Ортиков Миржапон Абдуазизович	07.08.2018 й.	07.08.2021 й.	«Дамас»	30 S 552 OA
15	ASH№615647SA	Сиддикова Хосият Мўминовна	24.09.2018 й.	24.09.2021 й.	«Дамас»	30 S 651 NA
16	ASH№642019SA	Рашидов Шахзод Шокиржон ўғли	22.01.2019 й.	22.01.2022 й.	«Дамас»	30 P 723 AA
17	ASH№642118SA	Шарипов Отабек Муроткулович	18.02.2019 й.	18.02.2022 й.	«Дамас»	30 R 317 DA
18	ASH№582356SA	Мавлонов Хидир Турсункулович	04.01.2018 й.	04.01.2021 й.	«Дамас»	30 L 936 QA
19	ASH№671297SA	Раҳимов Абдинаим Ҳақимович	10.12.2019 й.	10.12.2022 й.	«Дамас»	30 J 456 OA
20	ASH№671221SA	Абдусаматов Акбар Абдуазиз ўғли	21.11.2019 й.	21.11.2022 й.	«Дамас»	30 U 028 PA
21	ASH№673827SA	Қодиров Мамадиёр Эшпулотович	06.08.2019 й.	06.08.2022 й.	«Дамас»	30 L 675 DA
22	ASH№642135SA	Азизов Ориф Ҳомидович	25.02.2019 й.	25.02.2022 й.	«Дамас»	30 J 805 GA
23	ASH№674596SA	Ишмурзаев Шавкат Усан ўғли	05.01.2020 й.	05.01.2023 й.	«Дамас»	30 Z 520 OA

Самарқанд шаҳар давлат хизматлари марказидан 2018 йил 4 декабрда 654353 реестр рақами билан рўйхатга олинган "SAM AMINA FARM" масъулияти чекланган жамияти (қисқартирилган номи: "SAM AMINA FARM" МЧЖ) жамият ягона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Мотрид маҳалласи, 78-й.**

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 305887435.

Самарқанд шаҳар «Ягона дарча» марказидан 2017 йил 20 октябрда 549183 реестр рақами билан рўйхатга олинган "ANVAR ASLAMOVICH DJURAKULOV" хусусий корхонаси (қисқартирилган номи: "ANVAR ASLAMOVICH DJURAKULOV" ХК) корхона ягона таъсисчиларининг 2020 йил 6 мартдаги 1-сонли умумий йиғилиш қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилган, икки ой давомида қабул қилинади.

Корхонанинг почта манзили: **Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Ўзбектракт кўчиси.**

Корхонанинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 305101811.

Самарқанд шаҳридаги «YALPIZ FARM UPSA-SERVIS» хусусий корхонаси (СТИР: 206658594) ўз ташкилий-ҳуқуқий шаклини «YALPIZ FARM UPSA-SERVIS» масъулияти чекланган жамиятига ўзгартирди. «YALPIZ FARM UPSA-SERVIS» масъулияти чекланган жамияти «YALPIZ FARM UPSA-SERVIS» хусусий корхонасининг барча ҳуқуқ ва мажбуриятлари бўйича ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча даъволар газетада эълон чоп этилган, бир ой давомида қабул қилинади.

Манзил: **Самарқанд шаҳри Рудакий кўчиси, 199-й.**

Самарқанд шаҳридаги «SARNAV BADRA» масъулияти чекланган жамияти (СТИР: 301840441) жамият таъсисчиларининг 2020 йил 4 мартдаги 02-сонли умумий йиғилиш байёнома-сига асосан ўз устав фондидан 227 752 000 (икки юз йигирма етти миллион етти юз эллиқ икки минг) сўмдан 9 200 000 (тўққиз миллион икки юз минг) сўмга камайтирмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилаётган барча даъволар газетада эълон чоп этилган, бир ой давомида қабул қилинади.

Манзил: **Самарқанд шаҳри Хумдон кўчиси, 312-й.**

***

Пайариқ туман 2-сон давлат нотариал идорасида марҳум Очилов Эрнзарга (2013 йил 7 декабрда вафот этган) қарашли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Пайариқ туман 2-сон давлат нотариал идорасига муурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: **Пайариқ тумани Пайариқ шаҳарчаси, Чўлпон кўчаси.**

Самарқанд шаҳар 14-сон давлат нотариал идорасида марҳум Шукурова Меҳрига (2019 йил 28 январда вафот этган) қарашли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Самарқанд шаҳар 14-сон давлат нотариал идорасига муурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: **Самарқанд шаҳри Сугдиёна маскани, 14-й.**

Пайариқ туман 2-сон давлат нотариал идорасида марҳум Жааббаров Намазбайга (2018 йил 21 ноябрда вафот этган) қарашли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Пайариқ туман 2-сон давлат нотариал идорасига муурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: **Пайариқ тумани Пайариқ шаҳарчаси, Чўлпон кўчаси.**

Самарқанд шаҳар 1-сон давлат нотариал идорасида марҳум Сайдов Саидқосим Маматовичга (2020 йил 12 февралда вафот этган) қарашли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Самарқанд шаҳар 1-сон давлат нотариал идорасига муурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: **Самарқанд шаҳри Абдурахмон Жомий кўчаси, 64-й.**

Самарқанд шаҳар 1-сон давлат нотариал идорасида марҳум Набиев Мухтарга (1995 йил 4 апрелда вафот этган) қарашли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Самарқанд шаҳар 1-сон давлат нотариал идорасига муурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: **Самарқанд шаҳри Абдурахмон Жомий кўчаси, 64-й.**

БЕКОР ҚИЛИНАДИ
Нарпай тумани Ўзбеккент МФЙда жойлашган 2 қаватли "Савдо маиший мажмуаси" биноси учун "E-IRO AUCTION" электрон савдо майдончасида ғолиб бўлган Абдуллаев Хушид Тўлқинжон ўғли номли 2019 йил 13 сентябрда бер

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ САМАРҚАНД ВИЛОЯТ КЕНГАШИ

Азиз опа-сингилларимиз, мўтабар онахонларимизни 8 март –
Халқаро хотин-қизлар куни билан чин дилдан табриклайди.

Азалий қадриятларимиз, миллий урф-одатларимизни ёш авлод
онгига сингдириш, уларни ватанга садоқат руҳида тарбиялаб,
порлоқ келажак сари бошлаётган ишларингизни қадрлаймиз.

ЯҚИНЛАРИНГИЗ БАХТИГА ДОИМ СОҒ-САЛОМАТ,
БЎЛИНГ АЗИЗ ОПА-СИНГИЛЛАР!

«ЖУМА ЭЛЕВАТОРИ» АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

барча хотин-қизларни 8 март –
Халқаро хотин-қизлар куни билан
табриклайди.

Жаҳонда ўз ўрнига эга бўлаётган жонажон
юртимиз равнақи йўлида сиз, азиизларнинг
муносиб ҳиссангиз бор.

Барчангизга сиҳат-
саломатлик, гўзаллик ва
оилавий бахт тилаймиз.

Ёшлик, баҳорий кайфият асло тарк этмасин!

Хизматлар лицензияланган.

Zarafshon

САМАРҚАНДСКИЙ
ЕСТНИК

© МУАССИСЛАР:
халқ
депутатлари
Самарқанд
вилоят Кенгаши
ва вилоят
ҳокимлиги

Бош муҳаррир: Фармон ТОШЕВ

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот
агентлигининг Самарқанд вилоят матбуот ва
ахборот бошқармасида 2012 йил 30 мартда
09-01 рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр 100. Индекс 438.
14 496 нускада чоп этилди. Буюртма 180

Газета ҳафтанинг ошанба, пайшанба ва
шанба кунлари чиқади.

Ҳақми 4 босма табоқ, бичими А-2

КАБУЛХОНА: 233-91-51. ХАТЛАР ВА МУРОЖААТЛАР: 233-91-53.
БЎЛИМЛАР: 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61.
РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР: 233-91-56.

МАНЗИЛИМИЗ: 140100, Самарқанд шаҳри, Улуғ Турсунов кўчаси, 80-уй,
Матбуот уйи.

Газета "Зарафшон" таҳририятининг компьютер бўлимида саҳифаланди.
"Ношир люкс" МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: Самарқанд шаҳри, Спитамен кўчаси, 270-уй.
Босишга топшириш вақти: соат 18:30 да. Босишга топширилди: соат 19:00 да.

Навбатчи муҳаррир:
Ғ.ҲАСАНОВ.

Навбатчи:
Ў.ХУДОЙБЕРДИЕВ.

Саҳифаловчи:
Б.АБДУЛЛАЕВ.

Сотузда нархи каллиқланган ҳолда

ISSN-201667X

